

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 259

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

54 tomas
2011 m. spalio 4 d.

Turinys

I Įstatymo galią turintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2011 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 954/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo ⁽¹⁾ 1
- ★ 2011 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 955/2011, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1541/98 dėl tam tikrų tekstilės gaminių, klasifikuojamų Kombinuotosios nomenklatūros XI skyriuje ir išleidžiamų į laisvą apyvartą Bendrijoje, kilmės įrodymo ir dėl tokio įrodymo pripažinimo sąlygų ir kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3030/93 dėl tam tikrų tekstilės gaminių importo iš trečiųjų šalių bendrųjų taisyklių 5

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

2011/634/ES:

- ★ 2011 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas dėl 2010 m. Tarptautinio kakavos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo 7
- 2010 m. tarptautinis kakavos susitarimas 8

Kaina: 3 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 954/2011

2011 m. rugsėjo 14 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

Komisija, siekiant užtikrinti tų teisės aktų laikymąsi ir sklandų vidaus rinkos veikimą bei siekiant stiprinti vartotojų ekonominių interesų apsaugą;

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(1) Reglamente (EB) Nr. 2006/2004 ⁽³⁾ nustatytos sąlygos, pagal kurias valstybių narių kompetentingos institucijos, paskirtos atsakingomis už teisės aktų, ginančių vartotojų interesus, vykdymą, bendradarbiauja tarpusavyje ir su

(2) Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 3 straipsnio a punkte vartotojų interesus ginantys teisės aktai apibrėžti kaip direktyvos, perkeltos į valstybių narių teisinę sistemą, ir reglamentai, išvardyti to reglamento priede (toliau – priedas);

(3) įsigaliojus Reglamentui (EB) Nr. 2006/2004, keli priede išvardyti teisės aktai buvo panaikinti ir priimti nauji teisės aktai;

(4) Direktyva 84/450/EEB ⁽⁴⁾ buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2006/114/EB ⁽⁵⁾. Todėl nuorodą į Direktyvą 84/450/EEB reikėtų išbraukti iš priedo ir ją pakeisti nuoroda į konkrečius Direktyvos 2006/114/EB, kuria siekiama ginti vartotojų interesus, straipsnius;(5) nors Direktyva 87/102/EEB ⁽⁶⁾ buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2008/48/EB ⁽⁷⁾, Direktyvoje 2008/48/EB nėra aiškiai nustatyta, kad nuorodos į panaikintą Direktyvą 87/102/EEB turi būti laikomos nuorodomis į Direktyvą 2008/48/EB. Todėl dėl teisinio⁽¹⁾ OL C 218, 2011 7 23, p. 69.⁽²⁾ 2011 m. liepos 5 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. liepos 27 d. Tarybos sprendimas.⁽³⁾ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymą, bendradarbiavimo („Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje“) (OL L 364, 2004 12 9, p. 1).⁽⁴⁾ 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyva 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo (OL L 250, 1984 9 19, p. 17).⁽⁵⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos (OL L 376, 2006 12 27, p. 21).⁽⁶⁾ 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 87/102/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su vartojimo kreditu, suderinimo (OL L 42, 1987 2 12, p. 48).⁽⁷⁾ 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinančia Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).

saugumo priede pateikta nuoroda į Direktyvą 87/102/EEB turėtų būti pakeista nuoroda į Direktyvą 2008/48/EB;

- (6) Direktyva 89/552/EEB ⁽¹⁾ buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2010/13/ES ⁽²⁾. Pagal Direktyvos 2010/13/ES 34 straipsnio antrą pastraipą nuorodos į Direktyvą 89/552/EEB turi būti laikomos nuorodomis į Direktyvą 2010/13/ES. Vis dėlto dėl aiškumo priede pateiktą nuorodą į Direktyvą 89/552/EEB reikėtų pakeisti nuoroda į atitinkamus Direktyvos 2010/13/ES straipsnius;
- (7) Direktyva 93/13/EEB ⁽³⁾ nebuvo iš dalies pakeista Sprendimu 2002/995/EB ⁽⁴⁾. Todėl nuoroda į šį sprendimą turėtų būti išbraukta iš priedo;
- (8) Direktyva 94/47/EB ⁽⁵⁾ buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2008/122/EB ⁽⁶⁾. Pagal Direktyvos 2008/122/EB 18 straipsnio antrą pastraipą nuorodos į Direktyvą 94/47/EB turi būti laikomos nuorodomis į Direktyvą 2008/122/EB. Vis dėlto dėl aiškumo priede pateiktą nuorodą į Direktyvą 94/47/EB reikėtų pakeisti nuoroda į Direktyvą 2008/122/EB;
- (9) Direktyva 97/55/EB ⁽⁷⁾ yra dalinio keitimo direktyva, kuria iš dalies keičiama panaikinta Direktyva 84/450/EEB. Todėl nuorodą į Direktyvą 97/55/EB reikėtų išbraukti iš priedo;

⁽¹⁾ 1989 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 298, 1989 10 17, p. 23).

⁽²⁾ 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1).

⁽³⁾ 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29).

⁽⁴⁾ 2002 m. gruodžio 9 d. Komisijos sprendimas 2002/995/EB, nustatantis laikinąsias apsaugos priemones importuojant gyvūninės kilmės produktus asmeniniam naudojimui (OL L 353, 2002 12 30, p. 1).

⁽⁵⁾ 1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisės tam tikru laiku naudotis nekilnojamosiomis daiktai pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais (OL L 280, 1994 10 29, p. 83).

⁽⁶⁾ 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/122/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su kai kuriais pakaitinio naudojimosi, ilgalaikio atostogų produkto, pardavimo ir keitimosi sutarčių aspektais (OL L 33, 2009 2 3, p. 10).

⁽⁷⁾ 1997 m. spalio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/55/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 84/450/EEB dėl klaidinančios reklamos, kad būtų įtraukta lyginamoji reklama (OL L 290, 1997 10 23, p. 18).

(10) todėl priedą reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti;

(11) reikia įvertinti Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 veiksmingumą ir jame numatytos veiklos mechanizmus, taip pat išsamiai išnagrinėti galimybę įtraukti į priedą papildomus vartotojų interesus ginančius teisės aktus atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas gali būti peržiūrėtas siekiant valdžios institucijoms suteikti daugiau priemonių, skirtų veiksmingai nustatyti, išnagrinėti, nutraukti arba uždrausti pažeidimus, kurie neigiamai veikia bendrus vartotojų interesus tarpvalstybinio pobūdžio atvejais. Tuo tikslu Komisija turėtų kuo greičiau, bet ne vėliau kaip 2014 m. pabaigoje, pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą ir, prireikus, kartu su šia ataskaita pateikti teisėkūros pasiūlymą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 iš dalies keičiamas taip:

1) įterpiamas šis straipsnis:

„21a straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip 2014 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinamas šio reglamento veiksmingumas ir veiklos mechanizmai, taip pat išsamiai išnagrinėjama galimybė įtraukti į priedą papildomus vartotojų interesus ginančius teisės aktus. Ši ataskaita grindžiama išoriniu vertinimu ir plataus masto konsultacijomis su visais suinteresuotaisiais subjektais ir, prireikus, kartu su šia ataskaita pateikiamas teisėkūros pasiūlymas.“

2) priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. rugsėjo 14 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. DOWGIELEWICZ

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 2006/2004 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) 1 išnaša pakeičiama taip:

„⁽¹⁾ Direktyvose Nr. 6, 8 ir 13 pateiktos konkrečios nuostatos.“;

2) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos (OL L 376, 2006 12 27, p. 21): 1 straipsnis, 2 straipsnio c punktas ir 4-8 straipsniai.“;

3) 3 ir 4 punktai pakeičiami taip:

„3. 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).

4. 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1): 9, 10, 11 ir 19–26 straipsniai.“;

4) 6 ir 7 punktai pakeičiami taip:

„6. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29).

7. 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/122/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su kai kuriais pakaitinio naudojimosi, ilgalaikio atostogų produkto, perpardavimo ir keitimosi sutarčių aspektais (OL L 33, 2009 2 3, p. 10).“;

5) 9 punktas išbraukiamas.

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 955/2011

2011 m. rugsėjo 14 d.

kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1541/98 dėl tam tikrų tekstilės gaminių, klasifikuojamų Kombinuotosios nomenklatūros XI skyriuje ir išleidžiamų į laisvą apyvartą Bendrijoje, kilmės įrodymo ir dėl tokio įrodymo pripažinimo sąlygų ir kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3030/93 dėl tam tikrų tekstilės gaminių importo iš trečiųjų šalių bendrųjų taisyklių

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1541/98 ⁽²⁾ nustatytos tam tikrų tekstilės gaminių iš trečiųjų šalių, su kuriomis Sąjunga sudarė dvišales sutartis, protokolus ir kitus susitarimus dėl tekstilės, arba tekstilės gaminių, kuriems Sąjunga, siekdama kontroliuoti gaminių importą, nustatė priežiūros sistemą arba kuriems taiko specialias apsaugos priemones, kilmės įrodymo taisyklės;

(2) priėmus Reglamentą (EB) Nr. 1541/98, įvyko esminių pokyčių. Kombinuotosios nomenklatūros XI skyriuje klasifikuojamų tekstilės gaminių importui taikomų Sąjungos priemonių skaičius ir poveikis palaipsniui sumažėjo, ir šiuo metu šios priemonės, susijusios ir su Kombinuotosios nomenklatūros pozicijomis, ir su atitinkamomis šalimis, tėra liekamojo pobūdžio;

(3) 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą ⁽³⁾, 26 straipsnyje nustatyta, kad, iškilus rimtoms abejonėms, muitinė turi teisę reikalauti bet kurio papildomo kilmės įrodymo;

(4) visais atvejais bendrojo administracinio dokumento 34 langelyje, kuris pildomas vadovaujantis 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodekso, įgyvendinimo nuostatas ⁽⁴⁾, 37 priede pateiktais bendrojo administracinio dokumento paaiškinimais, turi būti nurodoma importuojamų produktų kilmės šalis. Šis nurodymas – įprastinių patikros procedūrų dalis, kaip ir muitinės teisė prireikus, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, reikalauti papildomo kilmės įrodymo;

(5) sistemingai taikoma prievolė pateikti papildomą atitinkamų tekstilės gaminių, nurodytų 1 konstatuojamojoje dalyje, kilmės įrodymą tapo neproporcinga jos tikslui papildyti tam tikras importo priemones, kurios taip pat praktiškai nustojo būti taikomos. Todėl ta prievolė tapo nereikalinga našta ekonominės veiklos vykdytojams;

(6) kadangi tekstilės gaminiai gali būti importuojami be jokių apribojimų, o muitinė, kaip paminėta 4 konstatuojamojoje dalyje, turi teisę reikalauti papildomos informacijos iškilus abejonėms dėl importuojamų gaminių, nebūtina toliau taikyti Reglamente (EB) Nr. 1541/98 nustatytų papildomų administracinių reikalavimų;

(7) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1541/98 turėtų būti panaikintas;

(8) Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3030/93 ⁽⁵⁾, pagal kurį Reglamente (EB) Nr. 1541/98 numatytas kilmės įrodymas tam tikrais atvejais gali būti pripažintas, turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1541/98 panaikinamas.

⁽¹⁾ 2011 m. birželio 7 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. liepos 27 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL L 202, 1998 7 18, p. 11.

⁽³⁾ OL L 302, 1992 10 19, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 253, 1993 10 11, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 275, 1993 11 8, p. 1.

2 straipsnis

Reglamento (EEB) Nr. 3030/93 1 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos antras sakinyis išbraukiamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2011 m. rugsėjo 14 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. DOWGIELEWICZ

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2011 m. gegužės 17 d.

dėl 2010 m. Tarptautinio kakavos susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo

(2011/634/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 ir 4 dalis kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2010 m. birželio 25 d. derybų konferencijoje, įsteigtoje globojant Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencijai, patvirtintas 2010 m. Tarptautinio kakavos susitarimo (toliau – Susitarimas) tekstas;
- (2) dėl Susitarimo derėtasi siekiant juo pakeisti iki 2012 m. rugsėjo 30 d. pratęstą 2001 m. Tarptautinį kakavos susitarimą (toliau – 2001 m. Susitarimas). Sąjunga yra 2001 m. Susitarimo Šalis, todėl ji yra suinteresuota pasirašyti ir sudaryti jį pakeisiantį Susitarimą;
- (3) pasirašyti Susitarimą galima nuo 2010 m. spalio 1 d. iki 2012 m. rugsėjo 30 d. ir tuo pačiu laikotarpiu galima deponuoti jo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentus;
- (4) Susitarimo tikslai atitinka bendrą prekybos politiką;
- (5) Susitarimas turėtų būti pasirašytas ir laikinai taikomas tol, kol bus užbaigtos jam sudaryti būtinos procedūros,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos vardu įgaliojama pasirašyti 2010 m. Tarptautinį kakavos susitarimą (toliau – Susitarimas) su sąlyga, kad minėtas Susitarimas bus sudarytas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas įgaliojamas paskirti asmenį (-is), įgaliotą (-us) Sąjungos vardu pasirašyti Susitarimą.

3 straipsnis

Susitarimas laikinai taikomas ⁽¹⁾ tol, kol bus užbaigtos jam sudaryti būtinos procedūros.

4 straipsnis

Taryba informuoja Jungtinių Tautų Generalinį sekretorių apie savo ketinimą laikinai taikyti Susitarimą pagal jo 56 straipsnį.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2011 m. gegužės 17 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

FAZEKAS S.

⁽¹⁾ Datą, nuo kurios Susitarimas bus laikinai taikomas, Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbs Tarybos Generalinis sekretoriatas.

VERTIMAS

2010 M. TARPTAUTINIS KAKAVOS SUSITARIMAS

PREAMBULĖ

SUSITARIMO ŠALYS

- a) PRIPAŽINDAMOS kakavos sektoriaus indėlių mažinančią ir įgyvendinant tarptautiniu lygmeniu sutartus vystymosi tikslus, įskaitant Tūkstantmečio vystymosi tikslus (TVT);
- b) PRIPAŽINDAMOS kakavos ir jos prekybos, kaip besivystančių šalių gyventojų pajamų šaltinio, svarbą šių šalių ekonomikai, taip pat pirmaeilį kakavos prekybos indėlį į jų eksporto pajamas ir rengiant ekonominio bei socialinio vystymosi programas;
- c) PRIPAŽINDAMOS kakavos sektoriaus svarbą milijonų žmonių, ypač gyvenančių besivystančiose šalyse, kuriose kakavos auginimas yra pagrindinis tiesioginis smulkiųjų augintojų pajamų šaltinis, pragyvenimui;
- d) PRIPAŽINDAMOS, kad glaudus tarptautinis bendradarbiavimas kakavos srityje ir nuolatinis visų kakavos vertės grandinės suinteresuotųjų subjektų dialogas gali prisidėti prie tvaraus pasaulinės kakavos ekonomikos vystymosi;
- e) PRIPAŽINDAMOS eksportuojančiųjų ir importuojančiųjų narių strateginės partnerystės svarbą siekiant tvarios kakavos ekonomikos;
- f) PRIPAŽINDAMOS, kad tiek augintojų, tiek vartotojų labai būtina užtikrinti tarptautinės kakavos rinkos skaidrumą;
- g) PRIPAŽINDAMOS ankstesnių 1972, 1975, 1980, 1986, 1993 ir 2001 m. tarptautinių kakavos susitarimų indėlį į pasaulinės kakavos ekonomikos vystymąsi,

SUSITARIA:

I SKYRIUS

TIKSLAI*1 straipsnis***Tikslai**

Siekiant stipresnio pasaulinio kakavos sektoriaus, palankių jo tvaraus vystymosi sąlygų ir didesnės naudos visiems suinteresuotiesiems subjektams, septintojo tarptautinio kakavos susitarimo tikslai yra:

- a) skatinti tarptautinį bendradarbiavimą pasaulinės kakavos ekonomikos srityje;
- b) sudaryti reikiamą Vyriausybių diskusijų ir diskusijų su privačiuoju sektoriumi visais su kakava susijusiais klausimais pagrindą;
- c) padėti stiprinti šalių narių nacionalines kakavos ekonomikas, rengiant, vykdant ir vertinant atitinkamoms institucijoms tinkamus teikti finansuoti ir įgyvendinti projektus, taip pat ieškant lėšų narėms ir pasaulinei kakavos ekonomikai naudingiems projektams finansuoti;
- d) siekti teisingų kainų, kurios padėtų užtikrinti pakankamas pajamas kakavos augintojams bei vartotojams kakavos vertės grandinėje, ir – visų narių labai – prisidėti prie darnaus pasaulinės kakavos ekonomikos vystymosi;
- e) skatinti ekonominiu, socialiniu ir aplinkos atžvilgiu tvarią kakavos ekonomiką;
- f) remti mokslinius tyrimus ir jų rezultatų taikymą, skatinant vykdyti mokymo ir informavimo programas, kuriomis narėms perduodamos kakavos sektoriui pritaikytos technologijos;
- g) puoselėti pasaulinės kakavos ekonomikos, ypač kakavos prekybos, skaidrumą, renkant, analizuojant bei platinant atitinkamą statistiką ir atliekant reikiamus tyrimus, taip pat skatinti šalinti prekybos kliūtis;
- h) siekiant padidinti kakavos paklausą, skatinti vartoti šokoladą bei kakavos produktus ir tai remti, kaip antai drauge su privačiuoju sektoriumi propaguojant kakavos privalumus, *inter alia*, teigiamą poveikį sveikatai;

- i) skatinti nares kelti kakavos kokybę ir nustatyti kakavos sektoriui tinkamą maisto saugos tvarką;
- j) skatinti nares rengti ir įgyvendinti strategijas, kuriomis stiprinamas vietinių bendruomenių bei smulkiųjų augintojų pajėgumas naudotis kakavos auginimo privalumais, ir taip padėti mažinti skurdą;
- k) palengvinti sąlygas gauti informacijos apie kakavos augintojams naudingas finansines priemones ir paslaugas, kaip antai apie kredito teikimo sąlygas ir rizikos valdymo metodus.

II SKYRIUS

TERMINŲ APIBRĖŽTYS

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame Susitarime:

1. Kakava – kakavos pupelės ir antriniai kakavos produktai.
2. Aukštos kokybės arba aromatizuota kakava – kakava, kurios skonis ir spalva laikomi išskirtiniais ir kuri gaminama šio Susitarimo C priede išvardytose šalyse.
3. Antriniai kakavos produktai – tik iš kakavos pupelių pagaminti produktai, kaip antai kakavos pasta ir likeris, kakavos sviestas, kakavos milteliai, į kuriuos neprisidėta cukraus, rupiniai ir išlukštenti migdolai.
4. Šokoladas ir šokoladiniai produktai – iš kakavos pupelių pagaminti produktai, atitinkantys *Codex Alimentarius* reikalavimus dėl šokolado ir šokoladinių produktų.
5. Kakavos pupelių atsargos – visos paskutinę kakavos metų dieną (rugsėjo 30 d.) nustatytos sausosios kakavos pupelės, nesvarbu, kokia jų sandėliavimo vieta, kas savininkas ar kokia jų naudojimo paskirtis.
6. Kakavos metai – dvylikos mėnesių laikotarpis nuo spalio 1 d. iki rugsėjo 30 d. imtinai.
7. Organizacija – 3 straipsnyje nurodyta Tarptautinė kakavos organizacija.
8. Taryba – 6 straipsnyje nurodyta Tarptautinė kakavos taryba.
9. Susitariančioji Šalis – Vyriausybė, Europos Sąjunga arba 4 straipsnyje numatyta tarpvyriausybė organizacija, sutikusi būti laikinai arba galutinai saistoma šio Susitarimo.
10. Narė – pirmiau apibrėžta Susitariančioji Šalis.
11. Importuojančioji šalis arba importuojančioji narė – atitinkamai šalis arba narė, kurios kakavos importas, keičiamas kakavos pupelių ekvivalentu, viršija eksportą.
12. Eksportuojančioji šalis arba eksportuojančioji narė – atitinkamai šalis arba narė, kurios kakavos eksportas, keičiamas kakavos pupelių ekvivalentu, viršija importą. Tačiau kakavą auginanti šalis, kurios kakavos importas, išreikštas kakavos pupelių ekvivalentu, viršija eksportą, bet kuri kakavos augina daugiau nei importuoja arba kuri kakavos augina daugiau nei akivaizdžiai jos suvartoja šalies viduje⁽¹⁾, gali, jei pageidauja, būti eksportuojančioji narė.
13. Kakavos eksportas – kakava, išvežama iš tam tikros šalies muitų teritorijos; kakavos importas kakava, įvežama į tam tikros šalies muitų teritoriją, su sąlyga, kad pagal šias terminų apibrėžtis tuo atveju, kai narė sudaro daugiau kaip viena muitų teritorija, muitų teritorija laikomos visos tos narės muitų teritorijos.
14. Tvari kakavos ekonomika – integruota vertės grandinė, kurioje visi suinteresuotieji subjektai formuoja ir remia politiką, kurios tikslas dabartinių ir būsimų kartų labai pasiekti ekonomiškai realius, ekologiškai racionalius ir socialiai atsakingus auginimo, perdirbimo bei vartojimo lygmenis ir taip padidinti visų kakavos vertės grandinės suinteresuotųjų subjektų, ypač smulkiųjų augintojų, našumą bei pelningumą.
15. Privatusis sektorius – visi kakavos sektoriuje pagrindinę veiklą vykdančios privatūs subjektai, įskaitant ūkininkus, prekybininkus, perdirbėjus, gamintojus ir mokslinių tyrimų institutus. Pagal šį Susitarimą privačiam sektoriui taip pat priklauso viešosios įmonės, institucijos ir įstaigos, kurios tam tikrose šalyse vykdo kitose šalyse privatiems subjektams priskirtas funkcijas.
16. Orientacinė kaina – šiame Susitarime naudojamas ir pagal 33 straipsnio nuostatas apskaičiuotas pavyzdinis tarptautinės kakavos kainos rodiklis.
17. Specialiosios skolinimosi teisės (SST) – Tarptautinio valiutos fondo specialiosios skolinimosi teisės.
18. Tona – 1 000 kilogramų arba 2 204,6 svarų masė; svaras 453,597 gramų.

⁽¹⁾ Apskaičiuojama atsižvelgiant į susmulkintų kakavos pupelių kieki, prie kurio pridedamas antrinių kakavos produktų, šokolado ir šokoladinių produktų neto importas, išreikštas pupelių ekvivalentu.

19. Paprastoji paskirstyta balsų dauguma – eksportuojančiųjų narių balsų dauguma ir importuojančiųjų narių balsų dauguma atskirai.
20. Specialusis balsavimas – du trečdaliai eksportuojančiųjų narių balsų ir du trečdaliai importuojančiųjų narių balsų atskirai, jei dalyvauja bent penkios eksportuojančiosios narės ir dauguma importuojančiųjų narių.
21. Įsigaliojimas – data, kurią šis Susitarimas laikinai arba galutinai įsigalioja, nebent būtų nurodyta kitaip.

III SKYRIUS

TARPTAUTINĖ KAKAVOS ORGANIZACIJA

3 straipsnis

Tarptautinės kakavos organizacijos būstinė ir struktūra

1. 1972 m. Tarptautiniu kakavos susitarimu įsteigta Tarptautinė kakavos organizacija tęsia veiklą ir užtikrina, kad būtų įgyvendinamos šio Susitarimo nuostatos, bei prižiūri, kaip jis taikomas.
2. Organizacijos būstinė visuomet yra vienos iš narių teritorijoje.
3. Organizacijos būstinė yra Londone, nebent taryba nuspręstų kitaip.
4. Organizacija vykdo funkcijas per:
  - a) Tarptautinę kakavos tarybą – aukščiausiąją organizacijos instituciją;
  - b) šalutinius tarybos padalinius: administravimo ir finansų komitetą, ekonomikos komitetą, pasaulinės kakavos ekonomikos patariamąją komisiją, kitus tarybos įsteigtus komitetus; ir
  - c) sekretoriata.

4 straipsnis

Narystė organizacijoje

1. Organizacijos narė yra kiekviena Susitariančioji Šalis.
2. Skiriamos dvi organizacijos narių kategorijos:

a) eksportuojančiosios narės; ir

b) importuojančiosios narės.

3. Narė gali keisti kategoriją tarybos nustatytais sąlygomis.

4. Dvi arba daugiau Susitariančiųjų Šalių, pateikusios tarybai ir depozitarui reikiamą pranešimą, įsigaliosiantį atitinkamų Susitariančiųjų Šalių nurodytą datą ir tarybos sutartomis sąlygomis, gali deklaruoti, kad dalyvauja organizacijoje kaip narių grupė.

5. Šiame Susitarime pateikiama nuoroda į „Vyriausybę“ arba „Vyriausybes“ laikoma nuoroda ir į Europos Sąjungą bei tarpvyriausybinės organizacijas, prisiėmusias analogiškus įsipareigojimus dėl tarptautinių susitarimų, ypač susitarimų dėl biržos prekių, derybų, sudarymo ir taikymo. Taigi, kalbant apie tokias tarpvyriausybinės organizacijas, šiame Susitarime minimas pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas, pranešimas apie laikiną taikymą arba prisijungimas laikomas tokių tarpvyriausybinių organizacijų pasirašymu, ratifikavimu, priėmimu, patvirtinimu, pranešimu apie laikiną taikymą arba prisijungimu.

6. Balsuoti dėl jų kompetencijai priklausančių klausimų tokios tarpvyriausybines organizacijos turi tiek balsų, kiek pagal 10 straipsnį priskirta jų valstybėms narėms. Tokiu atveju šių tarpvyriausybinių organizacijų valstybės narės negali naudotis individualiomis balsavimo teisėmis.

5 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

1. Organizacija turi juridinio asmens statusą. Visų pirma ji turi teisę sudaryti sutartį dėl kilnojamojo ir nekilnojamojo turto, jį įsigyti, perleisti ir dalyvauti teisiniuose procesuose.
2. Organizacijos, jos vykdomojo direktoriaus, personalo ir ekspertų, taip pat į priimančiosios šalies Vyriausybės teritoriją vykdyti savo funkcijų atvykusių narių atstovų statusas, privilegijos ir imunitetai reglamentuojami priimančiosios šalies ir Tarptautinės kakavos organizacijos sudarytu būstinės susitarimu.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas būstinės susitarimas nepriklauso nuo šio Susitarimo. Tačiau jis nutraukiamas:

a) pagal minėto būstinės susitarimo nuostatas;

b) jei organizacijos būstinė iškeliamą už priimančiosios šalies Vyriausybės teritorijos ribų; arba

c) jei organizacija nustoja gyvuoti.

4. Organizacija gali su viena arba daugiau kitų narių sudaryti tarybos tvirtinamus susitarimus dėl imunitetų ir privilegijų, kurie gali būti reikalingi, kad šis Susitarimas veiktų tinkamai.

IV SKYRIUS

TARPTAUTINĖ KAKAVOS TARYBA

6 straipsnis

Tarptautinės kakavos tarybos sudėtis

1. Tarptautinę kakavos tarybą sudaro visos organizacijos narės.

2. Tarybos posėdžiuose kiekvienai narei atstovauja reikiamai įgalioti atstovai.

7 straipsnis

Tarybos įgaliojimai ir funkcijos

1. Taryba vykdo visus konkrečioms šio Susitarimo nuostatomis taikyti būtinus įgaliojimus ir funkcijas arba užtikrina, kad jie būtų vykdomi.

2. Taryba neturi teisės prisiimti šio Susitarimo taikymo sričiai nepriklausančių įsipareigojimų ir negali būti laikoma įgaliota tai daryti narių; visų pirma ji neturi teisės skolintis pinigų. Vykdydama įgaliojimą sudaryti sutartis, taryba į savo sutartis įtraukia šios nuostatos ir 23 straipsnio sąlygas, kad su jomis susipažintų kitos tarybos sutarčių šalys, tačiau jei tokios sąlygos neįtraukiamos, sutartis lieka galioti, o taryba nelaikoma viršijusia jai suteiktus įgaliojimus.

3. Taryba priima šio Susitarimo nuostatomis taikyti būtinas ir jas atitinkančias taisykles, kaip antai savo ir komitetų darbo tvarkos taisykles, organizacijos finansines ir personalo taisykles. Darbo tvarkos taisyklėse taryba gali nustatyti tam tikrų klausimų sprendimo be posėdžių procedūrą.

4. Taryba sudaro ir tvarko funkcijoms pagal šį Susitarimą vykdyti būtinus ir kitus, jos nuomone, reikalingus registrus.

5. Taryba gali sudaryti darbo grupes, padedančias jai vykdyti užduotis.

8 straipsnis

Tarybos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas

1. Kiekvienais kakavos metais taryba renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją, kuriems organizacija nemoka atlyginimo.

2. Tiek pirmininkas, tiek pirmininko pavaduotojas renkami iš eksportuojančiųjų arba importuojančiųjų narių atstovų. Kiekvienais kakavos metais pakaitomis renkama iš šių dviejų kategorijų narių atstovų.

3. Jei vienu metu laikinai nėra nei pirmininko, nei pirmininko pavaduotojo arba jei nuolat nėra vieno iš jų arba abiejų, taryba gali pririnkti iš eksportuojančiųjų arba importuojančiųjų narių atstovų naujus pareigūnus šioms laikinoms arba nuolatinėms (atsižvelgiant į aplinkybes) pareigoms eiti.

4. Nei pirmininkas, nei kita tarybos posėdžiams pirmininkaujanti biuro narė nebalsuoja. Jos delegacijos narė gali naudotis narės, kuriai atstovauja, balsavimo teisėmis.

9 straipsnis

Tarybos posėdžiai

1. Paprastai kiekvieną kakavos metų pusmetį taryba šaukia vieną eilinį posėdį.

2. Neeilinį posėdį taryba šaukia, kai pati taip nusprendžia arba kai jos to prašo:

a) penkios narės;

b) bent dvi narės, turinčios bent 200 balsų;

c) vykdomasis direktorius 22 ir 59 straipsniuose nustatytais atvejais.

3. Apie tarybos posėdžius pranešama bent prieš trisdešimt kalendorinių dienų, išskyrus ypatingus atvejus, kai pranešama bent prieš penkiolika dienų.

4. Posėdžiai paprastai vyksta organizacijos būstinėje, nebent taryba nuspręstų kitaip. Jei vienos iš narių kvietimu taryba nusprendžia posėdžiauti ne organizacijos būstinėje, pagal administracines organizacijos taisykles ta narė apmoka patirtas papildomas išlaidas.

10 straipsnis

Balsų skaičius

1. Eksportuojančiosios narės turi 1 000 balsų, importuojančiosios narės – irgi 1 000 balsų; šie balsai tarp kiekvienos kategorijos – eksportuojančiųjų ir importuojančiųjų – narių paskirstomi remiantis tolesnių šio straipsnio dalių nuostatomis.

2. Kiekvienais kakavos metais eksportuojančiųjų narių balsai paskirstomi taip: kiekviena eksportuojančioji narė turi po penkis pagrindinius balsus. Likę balsai tarp visų eksportuojančiųjų narių paskirstomi atsižvelgiant į vidutinį ankstesnių trejų kakavos metų, kurių duomenis organizacija paskelbė paskutiniame *Ketvirtinio kakavos statistikos biuletenio* numeryje, kakavos eksporto kiekį. Šiuo tikslu eksportas apskaičiuojamas prie kakavos pupelių neto eksporto pridėdant antrinių kakavos produktų neto eksportą, pakeistą pupelių ekvivalentu taikant 34 straipsnyje nurodytus keitimo koeficientus.

3. Kiekvienais kakavos metais importuojančiųjų narių balsai paskirstomi tarp visų importuojančiųjų narių atsižvelgiant į vidutinį ankstesnių trejų kakavos metų, kurių duomenis organizacija paskelbė paskutiniame *Ketvirtinio kakavos statistikos biuletenio* numeryje, kakavos importo kiekį. Šiuo tikslu importas apskaičiuojamas prie kakavos pupelių neto importo pridėdant antrinių kakavos produktų bruto importą, pakeistą pupelių ekvivalentu taikant 34 straipsnyje nurodytus keitimo koeficientus. Nė viena šalis narė neturi mažiau nei po penkis balsus. Todėl šalių narių, kurių balsų skaičius viršija minimalų, balsavimo teisės perskirstomos tarp narių, kurių balsų skaičius mažesnis už minimalų.

4. Jei dėl tam tikros priežasties iškyla sunkumų nustatant arba atnaujinant balsų apskaičiavimo statistinę bazę pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, taryba gali nuspręsti pasirinkti kitokią balsų apskaičiavimo statistinę bazę.

5. Nė viena narė, išskyrus minėtąsias 4 straipsnio 4 ir 5 dalyse, neturi daugiau nei po 400 balsų. Ši skaičių viršijantys balsai, apskaičiuoti pagal šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, perskirstomi tarp kitų narių remiantis tų dalių nuostatomis.

6. Kai organizacijos sudėtis pasikeičia arba kai nario balsavimo teisė sustabdoma arba atkurama pagal tam tikrą šio Susitarimo nuostatą, taryba iš naujo perskirsto balsus pagal šį straipsnį. Europos Sąjunga arba 4 straipsnyje apibrėžta tarpvyriausybė organizacija balsuoja kaip viena narė šio straipsnio 2 arba 3 dalyse nustatyta tvarka.

7. Balsas į dalis nedalomas.

11 straipsnis

Tarybos balsavimo tvarka

1. Kiekviena narė turi tiek balsavimui skirtų balsų, kiek jai suteikta, ir negali dalyti savo balsų. Tačiau narė neprivalo naudoti balsų, kuriuos ji įgaliota naudoti pagal šio straipsnio 2 dalį, taip, kaip naudoja savo balsus.

2. Kiekviena eksportuojančioji narė, pateikusi raštišką pranešimą tarybos pirmininkui, gali įgalioti kitą eksportuojančiąją narę, o kiekviena importuojančioji narė – kitą importuojančiąją narę atstovauti jos interesams ir naudoti jos balsus tarybos posėdyje. Šiuo atveju 10 straipsnio 5 dalyje nustatytas apribojimas netaikomas.

3. Viena narė, kitos narės įgaliota pagal 10 straipsnį naudoti šios turimus balsus, tokius balsus naudoja, remdamasi įgaliojančios narės nurodymais.

12 straipsnis

Tarybos sprendimai

1. Visus sprendimus ir rekomendacijas taryba stengiasi priimti bendru sutarimu. Jei bendras sutarimas neįmanomas, taryba sprendimus ir rekomendacijas priima specialiu balsavimu, laikydamasi tokios tvarkos:

a) jei dėl daugiau nei trijų eksportuojančiųjų arba importuojančiųjų narių balsavimo prieš pasiūlymą specialiu balsavimu nepasiekama nustatyta balsų dauguma, jis laikomas atmetu;

b) jei dėl trijų ar mažiau eksportuojančiųjų arba importuojančiųjų narių balsavimo prieš pasiūlymą specialiu balsavimu nepasiekama nustatyta balsų dauguma, jis vėl pateikiamas balsuoti per 48 valandas; ir

c) jei vis dar specialiu balsavimu dėl pasiūlymo nepasiekama nustatyta balsų dauguma, jis laikomas atmetu.

2. Į tarybos sprendimui arba rekomendacijai priimti būtinų balsų skaičių neįskaičiuojami susilaikiusiųjų narių balsai.

3. Narės įsipareigoja laikyti viena kitą saistomomis visų pagal šio Susitarimo nuostatas tarybos priimtų sprendimų.

13 straipsnis

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis

1. Taryba imasi reikiamų priemonių konsultacijoms arba bendradarbiavimui su Jungtinėmis Tautomis bei jų padaliniais, ypač su Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencija, Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacija, kitomis specialiomis Jungtinių Tautų agentūromis ir prireikus tarpvyriausybiniomis organizacijomis pradėti.

2. Atsižvelgdama į ypatingą Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencijos vaidmenį tarptautinėje biržos prekių prekyboje, taryba reikiamai informuoja šią organizaciją apie savo veiklą ir darbo programas.

3. Taryba taip pat gali imtis reikiamų priemonių konkreitiems ryšiams su tarptautinėmis kakavos augintojų, prekybininkų ir perdirbėjų organizacijomis palaikyti.

4. Taryba siekia įtraukti į kakavos auginimo ir vartojimo politikos formavimą tarptautines finansų institucijas ir kitas pasauline kakavos ekonomika suinteresuotas šalis.

5. Taryba gali nuspręsti bendradarbiauti su kitais kakavos sektoriuje kompetentingais ekspertais.

14 straipsnis

Stebėtojų kvietimas ir priėmimas

1. Į posėdžius dalyvauti stebėtojo teisėmis taryba gali kvieisti organizacijai nepriklausančią valstybę.

2. Į posėdžius dalyvauti stebėtojo teisėmis taryba taip pat gali kvieisti bet kurią 13 straipsnyje nurodytą organizaciją.

3. Taryba taip pat gali kvieisti dalyvauti stebėtojo teisėmis nevyriausybinės organizacijos, turinčias reikiamas patirties kakavos sektoriaus srityse.

4. Taryba sprendžia dėl stebėtojų, įskaitant nevyriausybinės organizacijos, turinčias reikiamas patirties kakavos sektoriaus srityse, dalyvavimo kiekvienu konkrečiu atveju kiekviename iš posėdžių administracinėse organizacijos taisyklėse nustatytomis sąlygomis.

15 straipsnis

Kvorumas

1. Tarybos atidaromajam posėdžiui nustatytas kvorumas pasiekiamas tada, kai jame dalyvauja bent penkios eksportuojančiosios narės ir dauguma importuojančiųjų narių, jei kiekvienos kategorijos narės kartu turi bent du trečdalius visų tai kategorijai priklausančių narių balsų.

2. Jei nustatytą atidaromojo posėdžio dieną šio straipsnio 1 dalyje nustatytas kvorumas nepasiekiamas, kitą dieną ir likusią posėdžio dalį atidaromojo posėdžio kvorumas laikomas pasiektu tada, kai jame dalyvauja paprastą savo kategorijos balsų daugumą turinčios eksportuojančiosios ir importuojančiosios narės.

3. Po atidaromojo posėdžio vykstančių posėdžių kvorumas pagal šio straipsnio 1 dalį yra toks, koks nustatytas šio straipsnio 2 dalyje.

4. Pagal 11 straipsnio 2 dalį narė, kuriai atstovaujama, laikoma posėdyje dalyvaujančia nare.

V SKYRIUS

ORGANIZACIJOS SEKRETORIATAS

16 straipsnis

Organizacijos vykdomasis direktorius ir personalas

1. Sekretoriatą sudaro vykdomasis direktorius ir personalas.

2. Taryba skiria vykdomąjį direktorių kadencijai, kurios trukmė neviršija šio Susitarimo galiojimo ir galimo jo pratęsimo laikotarpių. Taryba nustato kandidatų į vykdomuosius direktorius atrankos taisykles ir vykdomojo direktoriaus įdarbinimo sąlygas.

3. Vykdomasis direktorius yra vyriausiasis organizacijos pareigūnas; jis atsiskaito tarybai dėl šio Susitarimo administravimo ir veikimo pagal tarybos sprendimus.

4. Vykdomajam direktoriui atsiskaito organizacijos personalas.

5. Vykdomasis direktorius personalą skiria pagal tarybos priimtas darbo tvarkos taisykles. Priimdama šias taisykles, taryba atsižvelgia į analogiškų tarpvyriausybinių organizacijų pareigūnams taikomas taisykles. Personalo nariai renkami, kai įmanoma, iš eksportuojančiųjų ir importuojančiųjų narių piliečių.

6. Nei vykdomasis direktorius, nei personalas neturi būti finansiškai suinteresuoti kakavos pramone, prekyba, transportu arba reklama.

7. Vykdomasis direktorius ir personalas, eidami pareigas, nesiekia ir nepriima nurodymų iš organizacijai nepriklausančios narės arba institucijos. Jie susilaiko nuo veiksmų, nesuderinamų su savo, kaip tarptautinių pareigūnų, atskaitingų tik organizacijai, statusu. Kiekviena narė įsipareigoja paisyti išimtinai tarptautinio vykdomojo direktoriaus ir personalo pareigų pobūdžio ir nesiekia jiems einant pareigas daryti įtakos.

8. Organizacijos vykdomasis direktorius arba personalas neturi atskleisti su šio Susitarimo veikimu arba administravimu susijusios informacijos, nebent taryba juos tam įgaliotų arba tai būtų būtina tinkamai pareigoms eiti pagal šį Susitarimą.

17 straipsnis

Darbo programa

1. Pirmajame po šio Susitarimo įsigaliojimo tarybos posėdyje vykdomasis direktorius teikia tarybai nagrinėti ir tvirtinti penkiametį strateginį planą. Likus vieneriems metams iki penkiametio strateginio plano galiojimo pabaigos, vykdomasis direktorius teikia tarybai naują penkiametio strateginio plano projektą.

2. Paskutiniame kiekvienų kakovos metų posėdyje ekonomikos komiteto siūlymu taryba priima vykdomojo direktoriaus kitiems metams sudarytą organizacijos darbo programą. Darbo programą sudaro organizacijos vykdytini projektai, iniciatyvos ir veikla. Darbo programą įgyvendina vykdomasis direktorius.

3. Paskutiniame kiekvienų kakovos metų posėdyje ekonomikos komitetas įvertina einamųjų metų darbo programos vykdymą, atsižvelgdamas į vykdomojo direktoriaus ataskaitą. Ekonomikos komitetas teikia išvadas tarybai.

18 straipsnis

Metinė ataskaita

Metinę ataskaitą skelbia taryba.

VI SKYRIUS

ADMINISTRAVIMO IR FINANSŲ KOMITETAS

19 straipsnis

Administravimo ir finansų komiteto steigimas

1. Steigiamas administravimo ir finansų komitetas. Jam pavedama:

- a) remiantis vykdomojo direktoriaus pateiktu biudžeto pasiūlymu, prižiūrėti, kaip rengiamas tarybai teiktinas administracinio biudžeto projektas;
- b) atlikti kitas tarybos jam pavestas administracines ir finansines užduotis, įskaitant įplaukų ir išlaidų, taip pat su organizacijos administravimu susijusių klausimų nagrinėjimo stebėseną.

2. Administravimo ir finansų komitetas teikia rekomendacijas minėtais klausimais tarybai.

3. Taryba priima administravimo ir finansų komiteto darbo tvarkos taisykles.

20 straipsnis

Administravimo ir finansų komiteto sudėtis

1. Administravimo ir finansų komitetą sudaro šešios pakaitomis posėdžiaujančios eksportuojančios narės ir šešios importuojančios narės.

2. Kiekviena administravimo ir finansų komiteto narė paskiria po vieną atstovą ir, jei pageidauja, po vieną ar daugiau pavaduotojų. Kiekvienos kategorijos nares renka taryba, atsižvelgdama į 10 straipsnyje nustatytą balsų paskirstymą. Jų kadencija trunka dvejų metų pratęsimą laikotarpį.

3. Administravimo ir finansų komitetas iš savo atstovų dvejų metų laikotarpiui renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas pakaitomis eina eksportuojančiosios ir importuojančiosios narės.

21 straipsnis

Administravimo ir finansų komiteto posėdžiai

1. Administravimo ir finansų komiteto posėdžiuose stebėtojo teisėmis gali dalyvauti kitos organizacijos narės.

2. Administravimo ir finansų komiteto posėdžiai paprastai vyksta organizacijos būstinėje, nebent jis nuspręstų kitaip. Jei vienos iš narių kvietimu administravimo ir finansų komitetas nusprendžia posėdžiauti ne organizacijos būstinėje, pagal administracines organizacijos taisykles ta narė apmoka patirtas papildomas išlaidas.

3. Administravimo ir finansų komitetas paprastai šaukia posėdžius du kartus per metus ir atsiskaito dėl darbų tarybai.

VII SKYRIUS

FINANSAI

22 straipsnis

Finansai

1. Šiam Susitarimui administruoti atidaroma administracinė sąskaita. Šiam Susitarimui administruoti būtinos išlaidos įtraukiamos į administracinę sąskaitą ir apmokamos iš 24 straipsnyje nustatytų metinių narių įnašų. Tačiau jei narė prašo ypatingų paslaugų, taryba gali nuspręsti prašymą tvirtinti ir prašyti, kad ta narė už jas sumokėtų.

2. Taryba gali atidaryti atskiras sąskaitas konkrečiais tikslais, atitinkančiais šio Susitarimo tikslus. Šios sąskaitos finansuojamos iš savanoriškų narių ir kitų institucijų įnašų.

3. Biudžetiniai organizacijos metai sutampa su kakovos metais.

4. Tarybos, administravimo ir finansų komiteto, ekonomikos komiteto ir kito tarybos komiteto delegacijų išlaidas arba administravimo ir finansų komiteto ir ekonomikos komiteto išlaidas apmoka atitinkamos narės.

5. Jei organizacijos finansų nepakanka likusios kakovos metų dalies išlaidoms finansuoti arba taip atrodo, vykdomasis direktorius per penkiolika dienų sušaukia neeilinį tarybos posėdį, nebent taryba jau būtų numachiusi surengti posėdį per trisdešimt kalendorinių dienų.

23 straipsnis

Narių atsakomybė

Narės atsakomybė tarybos ir kitų narių atžvilgiu apsiriboja įsipareigojimais dėl šiame Susitarime konkrečiai nustatytų įnašų. Su taryba reikalų turinčios trečiosios šalys laikomos susipažinusiomis su šio Susitarimo nuostatomis dėl tarybos įgaliojimų ir narių įsipareigojimų, visų pirma su 7 straipsnio 2 dalimi ir šio straipsnio pirmu sakiniu.

24 straipsnis

Administracinio biudžeto tvirtinimas ir įnašų nustatymas

1. Kiekvienų biudžetinių metų antrąjį pusmetį taryba tvirtina organizacijos kitų biudžetinių metų administracinį biudžetą ir nustato kiekvienos narės įnašą į šį biudžetą.

2. Kiekvienos narės įnašas į kiekvienų biudžetinių metų administracinį biudžetą proporcingas priimant tų biudžetinių metų administracinį biudžetą šios narės turėto balsų skaičiaus

ir visų narių balsų skaičiaus santykiui. Nustatant įnašus, kiekvienos narės balsai skaičiuojami neatsižvelgiant nei į narės balsavimo teisių sustabdymą, nei į dėl to atliktą balsų perskirstymą.

3. Taryba nustato į organizaciją po šio Susitarimo įsigaliojimo įstojusios narės pradinį įnašą, atsižvelgdama į tai narei skirtų balsų skaičių ir likusių einamųjų biudžetinių metų dalį; tačiau kitoms narėms nustatyti einamųjų biudžetinių metų įnašai nekeičiami.

4. Jei šis Susitarimas įsigalioja iki pirmųjų visų biudžetinių metų pradžios, taryba pirmajame posėdyje tvirtina administracinį biudžetą laikotarpiui iki pirmųjų visų biudžetinių metų pradžios.

25 straipsnis

Įnašų į administracinį biudžetą mokėjimas

1. Įnašai į kiekvienų biudžetinių metų administracinį biudžetą sumokami laisvai į kitas keičiama valiuta nuo pat pirmosios tų biudžetinių metų dienos ir atleidžiami nuo valiutų keitimo apribojimų. Narių įstojimo į organizaciją biudžetinių metų įnašus narės sumoka įstojimo į organizaciją datą.

2. Įnašai į pagal 24 straipsnio 4 dalį patvirtintą administracinį biudžetą sumokami per tris mėnesius nuo jų nustatymo datos.

3. Jei pasibaigus keturiems pirmiesiems biudžetinių metų mėnesiams arba – naujos narės atveju – trim mėnesiams po to, kai taryba nustatė jos įnašą, narė nesumokėjo į administracinį biudžetą viso jai nustatyto įnašo, vykdomasis direktorius jos prašo sumokėti įnašą kuo greičiau. Jei pasibaigus dviem mėnesiams nuo vykdomojo direktoriaus prašymo, ta narė vis dar nesumokėjo įnašo, tos narės balsavimo teisės taryboje, administravimo ir finansų komitete ir ekonomikos komitete sustabdomos iki tol, kol ji sumokės visą įnašą.

4. Iš narės, kurios balsavimo teisės sustabdytos pagal šio straipsnio 3 dalį, negali būti atimtos kitos jos teisės ir ji negali būti atleidžiama nuo šiuo Susitarimu jai nustatytų įpareigojimų, nebent taryba nuspręstų kitaip. Ji lieka atsakinga už įnašo mokėjimą ir kitų iš šio Susitarimo kylančių finansinių įsipareigojimų vykdymą.

5. Taryba svarsto dvejus metus vėluojančios sumokėti įnašus narės dalyvavimo taryboje klausimą ir gali nuspręsti atimti iš jos narystės teises ir (arba) nebeatsižvelgti į ją biudžeto tikslais. Ši narė lieka atsakinga už visų kitų pagal šį Susitarimą jai tenkančių finansinių įsipareigojimų vykdymą. Sumokėjusi skolas, narė atgauna narystės teises. Skolų turinčios narės sumokėtomis lėšomis pirmiausia finansuojami ne einamųjų metų įnašai, o šios skolos.

26 straipsnis

Sąskaitų tikrinimas ir skelbimas

1. Kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip po 6 mėnesių nuo kiekvienų biudžetinių metų pabaigos tikrinama organizacijos tų biudžetinių metų sąskaitų ataskaita, o pasibaigus minėtiems biudžetiniams metams – 22 straipsnyje nurodytų sąskaitų balansas. Tikrina pripažintą kompetenciją turintis nepriklausomas auditorius, kurį taryba renka kiekvienais biudžetiniiais metais.

2. Pripažintą kompetenciją turinčio nepriklausomo auditoriaus įdarbinimo sąlygos, taip pat tikrinimo paskirtis ir tikslai nustatomi organizacijos finansinėse taisyklėse. Patikrinta organizacijos sąskaitų ataskaita ir balansas teikiami tarybai tvirtinti kitame eiliniame posėdyje.

3. Skelbiama patikrintų sąskaitų ir balanso santrauka.

VIII SKYRIUS

EKONOMIKOS KOMITETAS

27 straipsnis

Ekonomikos komiteto steigimas

1. Steigiamas ekonomikos komitetas. Ekonomikos komitetui pavedama:

- a) nagrinėti kakavos sektoriaus statistiką ir atlikti statistinę kakavos auginimo, vartojimo, atsargų, smulkinimo, tarptautinės prekybos ir kainų analizę;
- b) nagrinėti rinkos tendencijų ir kitų šioms tendencijoms turinčių įtakos veiksnių, kaip antai kakavos pasiūlos ir paklausos, įskaitant kakavos sviesto pakaitalų naudojimo poveikį vartojimui ir tarptautinei kakavos prekybai, analizes;
- c) analizuoti informaciją apie patekimo į kakavos ir antrinių kakavos produktų rinką kakavą auginančiose ir vartojančiose šalyse sąlygas, įskaitant informaciją apie muitų tarifų ir ne muitų tarifų keliamas kliūtis, taip pat apie narių veiklą siekiant sudaryti palankias sąlygas šalinti prekybos kliūtis;
- d) nagrinėti projektus, kuriuos numatyta finansuoti iš Bendrojo biržos prekių fondo arba kitų paramą teikiančių institucijų lėšomis, ir rekomenduoti juos tarybai;
- e) nagrinėti su tvaraus kakavos ekonomikos vystymosi ekonominiais aspektais susijusius klausimus;
- f) nagrinėti – prirėkus su administravimo ir finansų komitetu – organizacijos metinės darbo programos projektą;

g) tarybos prašymu rengti tarptautines kakavos srities konferencijas ir seminarus; ir

h) nagrinėti kitus tarybos patvirtintus klausimus.

2. Ekonomikos komitetas teikia rekomendacijas minėtais klausimais tarybai.

3. Taryba priima ekonomikos komiteto darbo tvarkos taisykles.

28 straipsnis

Ekonomikos komiteto sudėtis

1. Ekonomikos komiteto veikloje gali dalyvauti visos organizacijos narės.

2. Ekonomikos komitetas iš narių dvejų metų laikotarpiui renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas pakaitomis eina eksportuojančiosios ir importuojančiosios narės.

29 straipsnis

Ekonomikos komiteto posėdžiai

1. Ekonomikos komiteto posėdžiai paprastai vyksta organizacijos būstinėje, nebent jis nuspręstų kitaip. Jei vienos iš narių kvietimu ekonomikos komitetas posėdžiauja ne organizacijos būstinėje, pagal administracines organizacijos taisykles ta narė apmoka patirtas papildomas išlaidas.

2. Ekonomikos komiteto posėdžiai paprastai vyksta du kartus per metus tuo pačiu metu kaip ir tarybos posėdžiai. Ekonomikos komitetas atsiskaito dėl darbų tarybai.

IX SKYRIUS

RINKOS SKAIDRUMAS

30 straipsnis

Informavimas apie rinką ir jos skaidrumas

1. Organizacija veikia kaip pasaulinis informacijos centras, kurio tikslas – veiksmingai rinkti, jungti ir platinti kakavos bei antrinių kakavos produktų statistinius duomenis ir šios srities tyrimus, taip pat jais keistis. Šiuo tikslu organizacija:

- a) atnaujina kakavos ir antrinių kakavos produktų auginimo, smulkinimo, vartojimo, eksporto, reeksporto, kainų bei atsargų statistinius duomenis;
- b) prirėkus prašo techninės informacijos apie kakavos auginimą, pardavimą, transportą, perdirbimą, naudojimą ir vartojimą.

2. Taryba gali prašyti narių pateikti veiklai būtinas, jos nuomone, informacijos apie kakavą, įskaitant informaciją apie Vyriausybės politiką, mokesčius, nacionalines normas, įstatymus ir kitus kakavai taikomus teisės aktus.

3. Siekiant sidesnio rinkos skaidrumo narės, jei gali, per priimtina laiką vykdomajam direktoriui perduoda kuo išsamesnę ir patikimesnę reikiamą statistiką.

4. Jei per priimtina laiką narė nepateikia statistinių duomenų, kurių tarybai reikia tinkamam organizacijos veikimui užtikrinti, arba jai sunku juos pateikti, taryba gali jos prašyti nurodyti vėlavimo priežastis. Jei paaiškėja, kad būtina pagalba, taryba gali siūlyti paramą patiriams sunkumams įveikti.

5. Tam tikromis datomis, tačiau bent du kartus per kakavos metus, taryba skelbia kakavos auginimo ir smulkinimo planus. Taryba gali naudoti iš kitų šaltinių gautą reikiamą informaciją rinkos raidai stebėti ir dabartiniams bei potencialiems kakavos auginimo ir vartojimo lygmenims vertinti. Tačiau taryba negali skelbti informacijos, galinčios atskleisti kakavą auginančių, perdirbančių arba platinančių fizinių asmenų ar prekybos įmonių veiklą.

31 straipsnis

Atsargos

1. Kiekvienais metais, ne vėliau kaip gegužės mėnesio pabaigoje, kiekviena narė, siekdama sudaryti lengvesnes sąlygas įvertinti pasaulinių kakavos atsargų kiekį ir taip užtikrinti didesnę rinkos skaidrumą, vykdomajam direktoriui pagal 30 straipsnio 3 dalį pateikia informacijos apie jos šalyje turimų kakavos pupelių ir antrinių kakavos produktų atsargų lygmenį.

2. Vykdomasis direktorius imasi reikiamų priemonių aktyviam bendradarbiavimui su privačiuoju sektoriumi užtikrinti ir kartu garantuoja pateiktos informacijos komercinį konfidencialumą.

3. Remdamasis gauta informacija, vykdomasis direktorius ekonomikos komitetui teikia metinę pasaulinių kakavos pupelių ir antrinių kakavos produktų atsargų ataskaitą.

32 straipsnis

Kakavos pakaitalai

1. Narės pripažįsta, kad pakaitalų naudojimas gali kenkti kakavos vartojimo augimui ir tvariam kakavos ekonomikos vystymuisi. Todėl jos visapusiškai atsižvelgia į kompetentingų tarptautinių institucijų rekomendacijas ir sprendimus, visų pirma į *Codex Alimentarius* nuostatas.

2. Vykdomasis direktorius ekonomikos komitetui periodiškai teikia padėties raidos ataskaitas. Remdamasis šiomis ataskaitomis, ekonomikos komitetas apžvelgia padėtį ir prirėkus teikia tarybai rekomendacijas atitinkamiems sprendimams priimti.

33 straipsnis

Orientacinė kaina

1. Siekdamas taikyti šį Susitarimą ir ypač stebėti kakavos rinkos raidą, vykdomasis direktorius apskaičiuoja ir skelbia orientacinę Tarptautinės kakavos organizacijos (ICCO) kakavos pupelių kainą. Ši kaina išreiškiama Jungtinių Valstijų doleriais, eurai, svarais sterlingų ir specialiosiomis skolinimosi teisėmis (SST) už toną.

2. Orientacinė ICCO kaina apskaičiuojama išvedus trijų artimiausių aktyvių prekybos mėnesių kakavos pupelių kursų, paskelbtų Londono Tarptautinėje finansinėje būsimųjų sandorių biržoje („NYSE Liffe“), o kai Londono birža uždaryta – Niujorko biržoje („ICE Futures US“), vidurkį. Londono kursai keičiami Jungtinių Valstijų doleriais už toną, taikant šešių mėnesių nuo tam tikros dienos valiutos keitimo kursą, nustatytą uždarant Londono biržą. Jungtinių Valstijų doleriais išreikštas Londono ir Niujorko kursų vidurkis keičiamas eurai ir svarais sterlingų uždarant Londono biržą buvusiu keitimo kursu, taip pat specialiosiomis skolinimosi teisėmis (SST) oficialiu tam tikros dienos Jungtinių Valstijų dolerio keitimo SST kursu, paskelbtu Tarptautinio valiutos fondo. Taryba sprendžia, kokį apskaičiavimo metodą naudoti, kai žinomi tik vienos iš dviejų kakavos rinkų kursai arba kai Londono valiutų keitimo birža uždaryta. Prie kitų trijų mėnesių laikotarpio pereinama penkioliktą mėnesio, tiesiogiai einančio prieš artimiausią aktyvų mėnesį, kurį baigia galioji sutartys, dieną.

3. Taryba gali nuspręsti naudoti kitokį ICCO orientacinės kainos apskaičiavimo metodą, jei mano, kad šis geresnis už nustatytąjį šiame straipsnyje.

34 straipsnis

Keitimo koeficientai

1. Antrinių kakavos produktų ekvivalentui pupelėmis nustatyti naudojami šie keitimo koeficientai: kakavos sviestas – 1,33; kakavos rupiniai ir milteliai – 1,18; kakavos pasta arba likeris ir išlūškinti migdolai – 1,25. Prirėkus taryba gali nuspręsti, kad antriniai kakavos produktai yra ir kiti produktai, kurių sudėtyje yra kakavos. Antriniam kakavos produktams, išskyrus tuos, kurių keitimo koeficientai nurodyti šioje dalyje, taikytinus keitimo koeficientus nustato taryba.

2. Taryba gali peržiūrėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus keitimo koeficientus.

35 straipsnis

Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra

Taryba skatina ir remia kakavos auginimo, transporto, perdirbimo, pardavimo ir vartojimo srities mokslinius tyrimus bei technologinę plėtrą, taip pat gautų rezultatų platinimą ir praktinį taikymą. Šiuo tikslu organizacija gali bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, mokslinių tyrimų institutais ir privačiuoju sektoriumi.

X SKYRIUS

RINKOS VYSTYMASIS

36 straipsnis

Rinkos analizė

1. Ekonomikos komitetas analizuoja kakavos auginimo ir vartojimo tendencijas bei perspektyvas, taip pat atsargų bei kainų raidą ir nustato rinkos trūkumus ankstyvuoju etapu.

2. Pirmajame posėdyje naujų kakavos metų pradžioje ekonomikos komitetas nagrinėja metines pasaulinio kakavos auginimo ir vartojimo prognozes kitiems penkeriems kakavos metams. Kiekvienais metais prognozės analizuojamos ir prireikus peržiūrimos.

3. Kiekviename eiliniame tarybos posėdyje ekonomikos komitetas pateikia išsamias ataskaitas. Remdamasi šiomis ataskaitomis, taryba apžvelgia bendrą padėtį, visų pirma vertindama pasaulinės pasiūlos ir paklausos raidą. Remdamasi šiuo vertinimu, taryba gali narėms pateikti rekomendacijų.

4. Remdamasi šiomis prognozėmis ir siekdamos atstatyti rinkos pusiausvyrą vidutiniu ir ilgalaikiu laikotarpiu, eksportuojančiosios narės gali numatyti koordinuoti nacionalinę kakavos auginimo politiką.

37 straipsnis

Vartojimo skatinimas

1. Narės įsipareigoja skatinti vartoti šokoladą ir naudoti antrinius kakavos produktus, gerinti produktų kokybę ir plėtoti kakavos rinkas, taip pat – eksportuojančiųjų narių šalyse. Kiekviena narė atsako už šiuo tikslu naudojamas priemones ir metodus.

2. Visos narės stengiasi pašalinti arba iš esmės sumažinti vidines kakavos vartojimo augimo kliūtis. Šiuo atžvilgiu narės reguliariai informuoja vykdomąjį direktorių apie reikiamus nacionalinės teisės aktus bei priemones ir jam teikia kitokią su kakavos vartojimu susijusią informaciją, įskaitant informaciją apie nacionalinius mokesčius ir muitus.

3. Ekonomikos komitetas sudaro organizacijos vykdomos vartojimo skatinimo veiklos programą, į kurią gali būti įtraukiamas informavimo kampanijų skelbimas, moksliniai tyrimai, gebėjimų didinimas ir kakavos auginimo bei vartojimo tyrimų atlikimas. Vykdydama veiklą, organizacija siekia bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi.

4. Vartojimo skatinimo veikla įtraukiama į organizacijos metinę darbo programą ir gali būti finansuojama organizacijos narių, jai nepriklausančių subjektų, kitų organizacijų ir privačiojo sektoriaus lėšomis.

38 straipsnis

Tyrimai, apklausos ir ataskaitos

1. Siekdama padėti savo narėms, taryba skatina rengti tyrimus, apklausas, technines ataskaitas ir kitus dokumentus, susijusius su kakavos auginimo ir platinimo ekonomika; kalbama apie tendencijas ir prognozes, eksportuojančiųjų ir importuojančiųjų šalių Vyriausybių priimtų priemonių poveikį kakavos auginimui ir vartojimui, kakavos vertės grandinės analizę, finansinės rizikos valdymo ir kitokius metodus, kakavos sektoriaus tvarumo aspektus, galimybes didinti kakavos vartojimą tradicinėse ir naujose srityse, kakavos ir sveikatos ryšius, taip pat apie šio Susitarimo taikymo poveikį kakavos eksportuotojams ir importuotojams, pvz., prekybos sąlygoms.

2. Taryba taip pat gali skatinti atlikti tyrimus, galinčius padėti užtikrinti didesnę rinkos skaidrumą ir palengvinti darnios bei tvarios pasaulinės kakavos ekonomikos vystymąsi.

3. Siekdama įgyvendinti šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, taryba ekonomikos komiteto siūlymu gali pagal šio Susitarimo 17 straipsnio nuostatas sudaryti į metinę darbo programą įtrauktinų tyrimų, apklausų ir ataskaitų sąrašą. Ši veikla gali būti finansuojama administracinio biudžeto arba kitų šaltinių lėšomis.

XI SKYRIUS

AUKŠTOS KOKYBĖS ARBA AROMATIZUOTA KAKAVA

39 straipsnis

Aukštos kokybės arba aromatizuota kakava

1. Pirmajame posėdyje po šio Susitarimo įsigaliojimo taryba peržiūri ir prireikus pataiso šio Susitarimo C priedą, nustatydama aukštos kokybės arba aromatizuotos kakavos išimtinio ar dalinio auginimo ir eksporto minėtame priede išvardytose šalyse proporcinę dalį. Vėliau, bet kuriuo šio Susitarimo galiojimo metu, taryba gali peržiūrėti ir prireikus pataisyti C priedą. Prireikus taryba prašo ekspertų nuomonės šiuo klausimu. Tokiais atvejais ekspertų grupės sudėtimi turi būti užtikrinta kuo didesnė ekspertų iš kakavą importuojančiųjų šalių ir kakavą eksportuojančiųjų šalių pusiausvyra. Taryba sprendžia dėl ekspertų grupės sudėties ir darbo tvarkos.

2. Ekonomikos komitetas teikia organizacijai pasiūlymus, kaip sukurti ir taikyti aukštos kokybės arba aromatizuotos kakavos auginimo ir prekybos statistikos sistemą.

3. Deramai atsižvelgdamos į aukštos kokybės arba aromatizuotos kakavos svarbą, narės nagrinėja ir prireikus priima su ja susijusius projektus pagal 37 ir 43 straipsnių nuostatas.

XII SKYRIUS

PROJEKTAI

40 straipsnis

Projektai

1. Narės gali teikti projektų, kurie padeda siekti šio Susitarimo ir prioritetinių darbo sričių, nurodytų 17 straipsnio 1 dalyje minėtame penkiamečiame strateginiame plane, tikslų, pasiūlymus.

2. Ekonomikos komitetas nagrinėja projektų pasiūlymus ir teikia tarybai rekomendacijas, laikydamasis projektų teikimo, vertinimo, tvirtinimo, prioritetų nustatymo ir finansavimo sistemos bei tvarkos. Prireikus taryba gali sukurti projektų įgyvendinimo, stebėsenos ir kuo platesnio jų rezultatų platinimo mechanizmą bei tvarką.

3. Kiekviename ekonomikos komiteto posėdyje vykdomasis direktorius teikia visų tarybos patvirtintų projektų, įskaitant tuos, kuriems dar nėra skirtas finansavimas, kurie yra tebevykdomi arba nebaigti, vykdymo pažangos ataskaitą. Pagal 27 straipsnio 2 dalį tarybai teikiama santrauka.

4. Paprastai projektų priežiūros juos vykdant funkciją atlieka organizacija. Organizacijos patirtos bendrosios projektų rengimo, valdymo, priežiūros ir vertinimo išlaidos turi būti įskaičiuojamos į visą projektų kainą. Šios bendrosios išlaidos neturi viršyti 10 % visos kiekvieno projekto kainos.

41 straipsnis

Santykiai su Bendroju biržos prekių fondu ir kitais daugiašaliais bei dvišaliais donorais

1. Organizacija optimaliai naudoja Bendrojo biržos prekių fondo mechanizmą, siekdama padėti rengti ir finansuoti kakavos ekonomikai svarbius projektus.

2. Organizacija stengiasi bendradarbiauti su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, taip pat su daugiašalėmis ir dvišalėmis finansavimo institucijomis, kad prireikus galėtų gauti kakavos ekonomikai svarbių programų ir projektų finansavimą.

3. Organizacija niekada nei savo, nei narių vardu nepriima su projektais susijusių finansinių išpareigojimų. Nė viena organizacijos narė negali dėl priklausymo organizacijai būti laikoma atsakinga už kitos narės arba subjekto paskolas ar kreditus, susijusius su tokiais projektais.

XIII SKYRIUS

TVARUS VYSTYMASIS

42 straipsnis

Gyvenimo lygis ir darbo sąlygos

Narės siekia pagerinti kakavos sektoriuje dirbančių gyventojų gyvenimo lygį ir darbo sąlygas šalies išsivystymo lygį atitinkančiu būdu, atsižvelgdamos į tarptautiniu mastu pripažintus principus ir TDO taikomas normas. Be to, narės susitaria nenaudoti darbo normų protekcionistinės prekybos tikslais.

43 straipsnis

Tvari kakavos ekonomika

1. Narės deda visas reikiamas pastangas tvariai kakavos ekonomikai pasiekti, atsižvelgdamos į tvaraus vystymosi principus ir tikslus, išdėstytus, *inter alia*, 1992 m. Rio de Žaneiro aplinkos ir vystymosi deklaracijoje ir jos 21 veiksme, 2000 m. Niujorke priimtoje Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaracijoje, 2002 m. Johanesburge vykusio pasaulinio aukščiausiojo susitikimo tvaraus vystymosi tema ataskaitoje, 2002 m. priimtame Monterėjaus vystymosi finansavimo konsensuse ir 2001 m. priimtoje ministrų deklaracijoje dėl Dohos vystymosi darbotvarkės.

2. Narių prašymu organizacija padeda joms siekti tvarios kakavos ekonomikos, apibrėžtos 1 straipsnio e punkte ir 2 straipsnio 14 dalyje, vystymosi tikslų.

3. Siekiant sudaryti palankias sąlygas vystyti tvariai kakavos ekonomikai, prireikus suinteresuotieji subjektai gali naudoti organizaciją nuolatiniam dialogui palaikyti.

4. Organizacija skatina nares bendradarbiauti vykdant veiklą, kuria prisidedama prie tvarios kakavos ekonomikos.

5. Taryba priima ir periodiškai vertina programas bei projektus, susijusius su tvaria kakavos ekonomika, pagal šio straipsnio 1 dalį.

6. Programoms, projektams ir veiklai, kuriais siekiama tvarios kakavos ekonomikos, vykdyti organizacija ieško daugiašalių ir dvišalių donorų pagalbos bei paramos.

XIV SKYRIUS

PASAULIO KAKAVOS EKONOMIKOS PATARIAMOJI KOMISIJA

44 straipsnis

Pasaulio kakavos ekonomikos patiriamosios komisijos steigimas

1. Steigiama pasaulio kakavos ekonomikos patariamoji komisija (toliau – komisija), kurios tikslas – paskatinti privačiojo sektoriaus ekspertus aktyviai dalyvauti organizacijos darbuose ir palaikyti nuolatinį dialogą su viešojo sektoriaus ekspertais.

2. Komisija yra patariamoji institucija, teikianti tarybai nuomones kakavos sektoriui svarbiais bendraisiais ir strateginiais klausimais, kaip antai:

- a) ilgalaikės struktūrinės pasiūlos ir paklausos raidos;
- b) kakavos augintojų pozicijos stiprinimo priemonių siekiant padidinti jų pajamas;
- c) pasiūlymų skatinti tvarų kakavos auginimą, prekybą ir naudojimą;
- d) tvaraus kakavos ekonomikos vystymosi;
- e) vartojimo skatinimo sąlygų ir pagrindo nustatymo;
- f) kitų su kakava susijusių klausimų, priklausančių šio Susitarimo taikymo sričiai.

3. Komisija padeda tarybai rinkti informaciją apie auginimą, vartojimą ir atsargas.

4. Komisija teikia tarybai nagrinėti rekomendacijas minėtais klausimais.

5. Komisija gali sudaryti specialiąsias jai vykdyti įgaliojimus padedančias darbo grupes, jei jų veiklos išlaidos neturi poveikio organizacijos biudžetui.

6. Steigimo metu komisija nusistato taisykles ir rekomenduoja tarybai jas priimti.

45 straipsnis

Pasaulio kakavos ekonomikos patiriamosios komisijos sudėtis

1. Pasaulio kakavos ekonomikos patariamąją komisiją sudaro ekspertai iš visų kakavos ekonomikos sektorių:

- a) prekybos ir pramonės asociacijų;
- b) nacionalinių ir regioninių viešojo bei privačiojo sektorių kakavos augintojų organizacijų;
- c) nacionalinių kakavos eksportuotojų organizacijų ir ūkininkų asociacijų;
- d) kakavos mokslinių tyrimų institutų; ir
- e) kitų kakavos ekonomika suinteresuotų privačiojo sektoriaus asociacijų arba institucijų.

2. Šie ekspertai veikia savo arba atitinkamų asociacijų vardu.

3. Komisiją sudaro aštuoni eksportuojančiųjų ir aštuoni importuojančiųjų šalių ekspertai, kaip apibrėžta šio straipsnio 1 dalyje. Kas dvejus kakavos metus šiuos ekspertus skiria taryba. Komisijos nariai gali siūlyti vieną arba daugiau patarėjų ir pavaduotojų, kurių paskyrimą turi patvirtinti taryba. Atsižvelgdama į komisijos patirtį, taryba gali didinti jos narių skaičių.

4. Komisijos pirmininkas renkamas iš jos narių. Kas dvejus kakavos metus komisijai pakaitomis pirmininkauja eksportuojančiosios arba importuojančiosios šalys.

46 straipsnis

Pasaulio kakavos ekonomikos patiriamosios komisijos posėdžiai

1. Pasaulio kakavos ekonomikos patiriamosios komisijos posėdžiai paprastai vyksta organizacijos būstinėje, nebent taryba nuspręstų kitaip. Jei vienos iš narių kvietimu patariamoji komisija posėdžiauja ne organizacijos būstinėje, pagal administracines organizacijos taisykles ta narė apmoka patirtas papildomas išlaidas.

2. Komisijos posėdžiai paprastai vyksta du kartus per metus tuo pačiu metu kaip ir eiliniai tarybos posėdžiai. Komisija reguliariai atsiskaito dėl darbų tarybai.

3. Pasaulio kakavos ekonomikos patiriamosios komisijos posėdžiuose stebėtojo teisėmis gali dalyvauti visos organizacijos narės.

4. Dalyvauti darbuose ir posėdžiuose komisija taip pat gali kviesti žymius tam tikros srities ekspertus arba garsius privačiojo arba viešojo sektoriaus atstovus, įskaitant kompetentingas nevyriausybinės organizacijas, turinčius reikiamos patirties kakavos sektoriaus srityse.

XV SKYRIUS

ATLEIDIMAS NUO ĮPAREIGOJIMŲ IR DIFERENCINĖS BEI KOREKČINĖS PRIEMONĖS

47 straipsnis

Atleidimas nuo įpareigojimų išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Taryba gali atleisti narę nuo įpareigojimų dėl išskirtinių ar sudėtingų *force majeure* aplinkybių arba nuo Jungtinių Tautų chartijoje nustatytų tarptautinių įpareigojimų dėl globojamų administruojamų teritorijų.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį atleisdama narę nuo įpareigojimų, taryba aiškiai nurodo, kokia tvarka, kokiomis sąlygomis, kokį laiką ir dėl kokių priežasčių narė atleidžiama nuo įpareigojimų.

3. Nepaisant minėtų šio straipsnio nuostatų, taryba neatleidžia narės nuo įpareigojimų mokėti įnašus pagal 25 straipsnį arba nuo nemokėjimo pasekmių.

4. Eksportuojančiųjų narių, kurių nurodytas aplinkybes taryba pripažino kaip *force majeure*, balsų paskirstymo apskaičiavimas grindžiamas faktiniu eksporto kiekiu *force majeure* aplinkybių metais ir per kitus trejus metus.

48 straipsnis

Išskirtinės ir korekcinės priemonės

Importuojančiosios besivystančios šalys narės ir mažiausiai išvystytos šalys narės, kurių interesus pažeidžia pagal šį Susitarimą priimtose priemonės, gali tarybos prašyti reikiamų išskirtinių ir korekcinų priemonių. Ar priimti tokias priemones, taryba svarsto, atsižvelgdama į Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencijos priimtą 93 (IV) rezoliucijos nuostatą.

XVI SKYRIUS

KONSULTACIJOS, GINČAI IR SKUNDAI

49 straipsnis

Konsultacijos

Kiekviena narė reikiamai atsižvelgia į kitos narės jai perduotas pastabas dėl šio Susitarimo aiškinimo arba taikymo ir jai suteikia tokią pat konsultacijų galimybę. Per šias konsultacijas vienos iš Šalių prašymu ir kitos pritarimu vykdomasis direktorius nustato reikiamą derinimo tvarką. Tokios tvarkos vykdymo išlaidos padengiamos iš organizacijos biudžeto. Jei dėl tokios tvarkos priimamas sprendimas, apie jį pranešama vykdomajam direktoriui. Jei sprendimas nepriimamas, pagal 50 straipsnį vienos iš Šalių prašymu klausimas gali būti perduodamas tarybai.

50 straipsnis

Ginčai

1. Su šio Susitarimo aiškinimu arba taikymu susiję ginčai, kurių ginčo šalys neišsprendžia pačios, vienos iš ginčo šalių prašymu perduodami spręsti tarybai.

2. Kai pagal šio straipsnio 1 dalį ginčas perduodamas tarybai ir svarstomas, kelios narės, turinčios bent trečdalį visų balsų, arba bet kurios penkios narės gali prašyti tarybos prieš priimant sprendimą kreiptis nuomonės ginčo klausimais į *ad hoc* patariamąją grupę, sudarytą pagal šio straipsnio 3 dalį.

3. a) Nebent taryba nuspręstų kitaip, *ad hoc* patariamąją grupę sudaro:

i) du eksportuojančiųjų narių paskirti asmenys, iš kurių vienas turi didelę patirtį nagrinėjant ginčo klausimams analogiškus aspektus, o kitas – teisinę kvalifikaciją ir patirtį;

ii) du importuojančiųjų narių paskirti asmenys, iš kurių vienas turi didelę patirtį nagrinėjant ginčo klausimams analogiškus aspektus, o kitas – teisinę kvalifikaciją ir patirtį; ir

iii) pirmininkas, kurį vienbalsiai išrenka keturi pagal i ir ii papunkčius paskirti asmenys arba, jei jie nesutaria, – tarybos pirmininkas;

b) narių piliečiams netrukdoma dalyvauti *ad hoc* patariamąsios grupės veikloje;

c) *ad hoc* patariamąsios grupės nariai veikia savo vardu ir nepriima jokios Vyriausybės nurodymų;

d) *ad hoc* patariamąsios grupės išlaidas apmoka organizacija.

4. *Ad hoc* patariamąsios grupės pagrįsta nuomonė teikiama tarybai, kuri, atsižvelgusi į visus reikiamus duomenis, išsprendžia ginčą.

51 straipsnis

Tarybos veiksmai gavus skundą

1. Skundai dėl vienos iš narių įsipareigojimų pagal šį Susitarimą nevykdymo jį pateikusios narės prašymu perduodami tarybai, kuri jį išnagrinėja ir priima sprendimą.

2. Sprendimą dėl vienos iš narių įsipareigojimų pagal šį Susitarimą pažeidimo taryba priima paprastąja paskirstytų balsų dauguma ir nurodo pažeidimo pobūdį.

3. Kai išnagrinėjusi skundą arba kitokiomis aplinkybėmis taryba nusprendžia, kad narė pažeidžia įsipareigojimus pagal šį Susitarimą, ji gali, pasilikdama galimybę taikyti kitas kituose šio Susitarimo straipsniuose, įskaitant 60 straipsnį, nustatytas konkrečias priemones:

a) sustabdyti šios narės balsavimo teises taryboje; ir

b) jei ji mano, kad būtina, sustabdyti kitas šios narės teises, kaip antai teisę būti išrinktai eiti pareigas arba eiti pareigas taryboje arba kuriame nors iš jos komitetų, kol ji neįvykdys įsipareigojimų.

4. Narė, kurios balsavimo teisės sustabdytos pagal šio straipsnio 3 dalį, ir toliau privalo vykdyti šiuo Susitarimu nustatytus finansinius ir kitus įpareigojimus.

XVII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

52 straipsnis

Depozitaras

Šio susitarimo depozitaru skiriamas Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius.

53 straipsnis

Pasirašymas

Šį Susitarimą 2001 m. Tarptautinio kakavos susitarimo šalys ir į 2010 m. Jungtinių Tautų Organizacijos kakavos konferenciją pakviestos Vyriausybės gali pasirašyti Jungtinių Tautų būstinėje nuo 2010 m. spalio 1 d. iki 2012 m. rugsėjo 30 d. imtinai. Tačiau pagal 2001 m. Tarptautinį kakavos susitarimą įsteigta taryba arba pagal šį Susitarimą įsteigta taryba šio Susitarimo pasirašymo laikotarpį gali pratęsti vieną kartą. Apie tokį pratęsimą taryba nedelsdama praneša depozitarui.

54 straipsnis

Ratifikavimas, priėmimas ir patvirtinimas

1. Šį Susitarimą pasirašančiosios Vyriausybės ratifikuoja, priima arba patvirtina, laikydamosi savo konstitucinės tvarkos. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai depozituoja depozitarui.

2. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo datą arba kuo greičiau po šios datos kiekviena Susitariančioji Šalis nurodo Generaliniam sekretoriui, ar yra eksportuojančioji ar importuojančioji narė.

55 straipsnis

Prisijungimas

1. Prie šio Susitarimo gali prisijungti ji pasirašyti turinčios teisę valstybės Vyriausybė.

2. Taryba nustato, į kurią iš šio Susitarimo priedų įtraukti prisijungiančiąją valstybę, jei ji nėra įtraukta į vieną iš šių priedų.

3. Prisijungiama depozitarui deponuojant prisijungimo dokumentą.

56 straipsnis

Pranešimas apie laikiną taikymą

1. Pasirašančioji Vyriausybė, ketinanti ratifikuoti, priimti arba patvirtinti šį Susitarimą, arba Vyriausybė, ketinanti prisijungti prie šio Susitarimo, tačiau kol kas negalėjusi deponuoti dokumento, gali bet kuriuo metu pranešti depozitarui, kad pagal šalies konstitucinę tvarką ir (arba) nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus ji laikinai taikys šį Susitarimą, kai jis įsigalios pagal 57 straipsnį, arba, jei jis jau įsigaliojęs, nustatytą datą. Pranešimo dieną arba kuo greičiau po pranešimo kiekviena Vyriausybė nurodo Generaliniam sekretoriui, ar yra eksportuojančioji ar importuojančioji narė.

2. Vyriausybė, pagal šio straipsnio 1 dalį pranešusi, kad taikys šį Susitarimą, kai jis įsigalios, arba, jei jis jau įsigaliojęs, nustatytą datą, yra laikinoji narė. Ji lieka laikinoji narė iki ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimo datos.

57 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas galutinai įsigalioja 2012 m. spalio 1 d. arba vėlesnę datą, jei iki šios datos Vyriausybės, atstovaujančios bent penkioms eksportuojančiosioms šalims, kurių eksportas sudaro bent 80 % viso A priede išvardytų šalių eksporto, ir Vyriausybės, atstovaujančios importuojančiosioms šalims, kurių importas sudaro bent 60 % viso B priede nurodyto importo, depozitarui deponuoja ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentą. Jis taip pat galutinai įsigalioja po laikino įsigaliojimo, kai tik, deponavus ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus, pasiekiamos šios reikalaujamos procentinės dalys.

2. Šis Susitarimas laikinai įsigalioja 2011 m. sausio 1 d., jei šią datą Vyriausybės, atstovaujančios bent penkioms eksportuojančiosioms šalims, kurių eksportas sudaro bent 80 % viso A priede išvardytų šalių eksporto, ir Vyriausybės, atstovaujančios importuojančiosioms šalims, kurių importas sudaro bent 60 % viso B priede nurodyto importo, depozitarui deponavo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus arba jam pranešė, kad laikinai taikys šį Susitarimą, kai jis įsigalios. Šios Vyriausybės yra laikinosios narės.

3. Jei iki 2011 m. rugsėjo 1 d. neįvykdomos šio straipsnio 1 arba 2 dalyse nustatytos įsigaliojimo sąlygos, Jungtinių Tautų prekybos ir vystymosi konferencijos Generalinis sekretorius kuo greičiau sušaukia Vyriausybių, depozitarui deponavusių ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus ar jam pranešusių, kad laikinai taikys šį Susitarimą, posėdį. Šios Vyriausybės gali nuspręsti, kad šis Susitarimas joms įsigalios laikinai arba galutinai iš dalies arba visas jų nustatytą datą, arba priimti kitą, jų nuomone, būtiną nuostatą.

4. Vyriausybės, kurios vardu ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentas ar pranešimas apie laikiną taikymą deponuotas po šio Susitarimo įsigaliojimo pagal šio straipsnio 1, 2 ar 3 dalis, dokumentas arba pranešimas įsigalioja tokio deponavimo datą, o pranešimas apie laikiną taikymą – pagal 56 straipsnio 1 dalies nuostatas.

58 straipsnis

Išlygos

Šio Susitarimo nuostatomis išlygos netaikomos.

59 straipsnis

Pasitraukimas

1. Šiam Susitarimui įsigaliojus, kiekviena narė bet kuriuo metu gali pasitraukti iš šio Susitarimo, raštu pranešdama depozitarui apie pasitraukimą. Apie savo sprendimą narė nedelsdama praneša tarybai.

2. Pasitraukimas įsigalioja praėjus devyniasdešimt dienų po to, kai depozitaras gavo pranešimą. Jei po pasitraukimo narių nebepakanka, kad būtų tenkinamos 57 straipsnio 1 dalyje nustatytos šio Susitarimo įsigaliojimo sąlygos, taryba sušaukia neeilinį posėdį padėčiai išnagrinėti ir reikiamiems sprendimams priimti.

60 straipsnis

Pašalinimas

Jei pagal 51 straipsnio 3 dalį taryba daro išvadą, kad narė pažeidžia įsipareigojimus pagal šį Susitarimą, ir nustato, kad šis pažeidimas itin kenkia šio Susitarimo veikimui, ji gali šią narę pašalinti iš organizacijos. Apie pašalinimą taryba nedelsdama praneša depozitarui. Praėjus devyniasdešimt dienų po tarybos sprendimo, ši narė netenka organizacijos narės statuso.

61 straipsnis

Pasitraukusių arba pašalintų narių sąskaitų suregulavimas

Pasitraukus narei arba ją pašalinusi, taryba imasi jos sąskaitų suregulavimo. Organizacija negrąžina šiai narei jos jau sumokėtų sumų, be to, ši narė privalo organizacijai sumokėti jai priklausančias sumas pasitraukimo arba pašalinimo įsigaliojimo datą; tačiau Susitariančiosios Šalies, kuri negali pritarti pakeitimui ir todėl nustoja dalyvauti šiame Susitarime pagal 63 straipsnio 2 dalį, sąskaitas taryba gali sureguliuoti taip, kaip jai atrodo teisinga.

62 straipsnis

Trukmė, galiojimo pratęsimas ir nutraukimas

1. Šis Susitarimas galioja iki visų dešimtųjų kakavos metų po jo įsigaliojimo pabaigos, nebent būtų pratęsimas pagal šio straipsnio 4 dalį arba nutraukiamas anksčiau pagal šio straipsnio 5 dalį.

2. Praėjus penkeriems metams po šio Susitarimo įsigaliojimo, taryba jį peržiūri ir priima reikiamus sprendimus.

3. Kol šis Susitarimas galioja, taryba gali nuspręsti derėtis dėl jo iš naujo, kad naujas suderėtas susitarimas įsigaliotų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dešimtųjų kakavos metų pabaigoje arba pagal šio straipsnio 4 dalį tarybos pratęsto laikotarpio pabaigoje.

4. Taryba gali pratęsti viso šio Susitarimo arba jo dalies galiojimą dviem laikotarpiais, kurių kiekvienas neviršija dvejų kakavos metų. Apie tokį galiojimo pratęsimą taryba praneša depozitarui.

5. Taryba bet kuriuo metu gali nuspręsti nutraukti šį Susitarimą. Tokiu atveju jis nustoja galioti tarybos nustatytą datą, jei narių įsipareigojimai pagal 25 straipsnį išlieka tol, kol įvykdomi su šio Susitarimo veikimu susiję finansiniai įsipareigojimai. Apie šį sprendimą taryba praneša depozitarui.

6. Kad ir koku būdu būtų nutrauktas šis Susitarimas, taryba gyvuoja tiek, kiek būtina organizacijai panaikinti, jos sąskaitoms sureguliuoti ir turtui perskirstyti. Šiuo laikotarpiu taryba turi būtinas įgaliojimus visiems administraciniais ir finansiniams reikalams užbaigti.

7. Nepaisant 59 straipsnio 2 dalies nuostatų, narė, kuri nenori dalyvauti pagal šį straipsnį pratęstame Susitarime, apie tai praneša depozitarui ir tarybai. Ši narė nustoja buvusi šio Susitarimo šalis nuo pratęsimo laikotarpio pradžios.

63 straipsnis

Pakeitimai

1. Taryba gali Susitariančiosioms Šalims rekomenduoti atlikti šio Susitarimo pakeitimą. Pakeitimas įsigalioja praėjus šimtui dienų po to, kai depozitaras gauna iš Susitariančiųjų Šalių, atstovaujančių bent 75 % eksportuojančiųjų narių, turinčių bent 85 % eksportuojančiųjų narių balsų, ir Susitariančiųjų Šalių, atstovaujančių bent 75 % importuojančiųjų narių, turinčių bent 85 % importuojančiųjų narių balsų, pranešimus apie pritarimą pakeitimui, arba bet kurią vėlesnę tarybos nustatytą datą. Taryba gali nustatyti terminą, iki kurio pabaigos Susitariančiosios Šalys turi pranešti depozitarui, kad pritaria pakeitimui, o jei pakeitimas iki šio termino neįsigaliojo, jis laikomas atšauktu.

2. Narė, kurios vardu pranešimas apie pritarimą pakeitimui nebuvo pateiktas iki tokio pakeitimo įsigaliojimo datos, nuo tos datos nustoja dalyvauti šiame Susitarime, nebent taryba nuspręstų pratęsti šiai narei nustatytą pritarimo terminą, kad ji galėtų užbaigti vidaus procedūras. Ši narė nėra saistoma pakeitimo tol, kol nepraneša apie pritarimą šiam pakeitimui.

3. Priėmusi rekomendaciją dėl pakeitimo, taryba iškart siunčia depozitarui pakeitimo teksto kopiją. Taryba suteikia depozitarui informaciją, būtiną nustatyti, ar gautų pranešimų apie pritarimą pakanka, kad pakeitimas įsigaliotų.

XVIII SKYRIUS

PAPILDOMOS IR PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

64 straipsnis

Specialusis rezervo fondas

1. Sudaromas specialusis rezervo fondas, skirtas tik galimoms organizacijos panaikinimo išlaidoms padengti. Taryba nusprendžia, kaip bus naudojamos šio fondo palūkanos.

2. Specialiojo rezervo fondo suma, tarybos nustatyta pagal 1993 m. Tarptautinį kakavos susitarimą, pervedama 1 dalyje nurodytam šio Susitarimo tikslui įgyvendinti.

3. Narė, kuri nėra 1993 m. ir 2001 m. tarptautinių kakavos susitarimų šalis, tačiau prisijungia prie šio Susitarimo, turi mokėti įnašą į specialųjį rezervo fondą. Šios narės įnašą nustato taryba, atsižvelgdama į narės turimų balsų skaičių.

65 straipsnis

Kitos papildomos ir pereinamosios nuostatos

1. Laikoma, kad šis Susitarimas pakeičia 2001 m. Tarptautinį kakavos susitarimą.

2. Visi pagal 2001 m. Tarptautinį kakavos susitarimą organizacijos ar jos padalinių arba jų vardu priimti aktai, kurie galioja šio Susitarimo įsigaliojimo datą ir kuriuose nenurodyta, kad jie nustoja galioti šią datą, galioja toliau, nebent būtų keičiami šio Susitarimo nuostatomis.

PRIIMTA Ženevoje 2010 m. birželio 25 d.; šio Susitarimo tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra vienodai autentiški.

A PRIEDAS

Kakavos eksportas (a), apskaičiuotas atsižvelgiant į 57 straipsnį (įsigaliojimas)

Šalis (b)		2005–2006	2006–2007	2007–2008	Trejų metų vidurkis nuo 2005–2006 iki 2007–2008	(procentinė dalis)
		(tonos)				
Dramblio Kaulo Krantas	n	1 349 639	1 200 154	1 191 377	1 247 057	38,75 %
Gana	n	648 687	702 784	673 403	674 958	20,98 %
Indonezija		592 960	520 479	465 863	526 434	16,36 %
Nigerija	n	207 215	207 075	232 715	215 668	6,70 %
Kamerūnas	n	169 214	162 770	178 844	170 276	5,29 %
Ekvadoras	n	108 678	110 308	115 264	111 417	3,46 %
Togas	n	73 064	77 764	110 952	87 260	2,71 %
Papua Naujoji Gvinėja	n	50 840	47 285	51 588	49 904	1,55 %
Dominikos Respublika	n	31 629	42 999	34 106	36 245	1,13 %
Gvinėja		18 880	17 620	17 070	17 857	0,55 %
Peru		15 414	11 931	11 178	12 841	0,40 %
Brazilija	n	57 518	10 558	– 32 512	11 855	0,37 %
Venesuelos Bolivarо Respublika	n	11 488	12 540	4 688	9 572	0,30 %
Siera Leonė		4 736	8 910	14 838	9 495	0,30 %
Uganda		8 270	8 880	8 450	8 533	0,27 %
Tanzanijos Jungtinė Respublika		6 930	4 370	3 210	4 837	0,15 %
Saliamono Salos		4 378	4 075	4 426	4 293	0,13 %
Haitis		3 460	3 900	4 660	4 007	0,12 %
Madagaskaras		2 960	3 593	3 609	3 387	0,11 %
San Tomė ir Prinsipė		2 250	2 650	1 500	2 133	0,07 %
Liberija		650	1 640	3 930	2 073	0,06 %
Pusiaujo Gvinėja		1 870	2 260	1 990	2 040	0,06 %
Vanuatu		1 790	1 450	1 260	1 500	0,05 %
Nikaragva		892	750	1 128	923	0,03 %
Kongo Demokratinė Respublika		900	870	930	900	0,03 %
Hondūras		1 230	806	– 100	645	0,02 %
Kongas		90	300	1 400	597	0,02 %
Panama		391	280	193	288	0,01 %
Vietnamas		240	70	460	257	0,01 %
Grenada		80	218	343	214	0,01 %

Šalis (b)		2005–2006	2006–2007	2007–2008	Trejų metų vidurkis nuo 2005–2006 iki 2007–2008	
		(tonos)				(procentinė dalis)
Gabonas	n	160	99	160	140	—
Trinidadas ir Tobagas	n	193	195	– 15	124	—
Belizas		60	30	20	37	—
Dominika		60	20	0	27	—
Fidžis		20	10	10	13	—
Iš viso (c)		3 376 836	3 169 643	3 106 938	3 217 806	100,00 %

Pastabos:

(a) Kakavos pupelių neto eksporto, prie kurio pridėtas antrinių kakavos produktų, pakeistų pupelių ekvivalentu taikant keitimo koeficientus (kakavos sviestas – 1,33; kakavos rupiniai ir milteliai – 1,18; kakavos pasta ir likeris – 1,25), neto eksportas, trejų metų (nuo 2005–2006 iki 2007–2008) vidurkis.

(b) Į sąrašą įtrauktos tik tos šalys, kurios, ICCO sekretoriato turėtais duomenimis, pačios eksportavo kakavą trejų metų laikotarpiu nuo 2005–2006 iki 2007–2008 metų.

(c) Galutinė suma gali skirtis nuo tikslų tarpinių sumų, nes skaičiai suapvalinti.

n 2001 m. Tarptautinio kakavos susitarimo narė 2009 m. lapkričio 9 d.

— nulinis, nedidelis arba mažesnis už taikomą vienetą kiekis.

Šaltinis: Tarptautinė kakavos organizacija, Ketvirtinis kakavos statistikos biuletenis, XXXV tomas, Nr. 3, 2008–2009 kakavos metai.

B PRIEDAS

Kakavos importas (a), apskaičiuotas atsižvelgiant į 57 straipsnį (įsigaliojimas)

Šalis (b)		2005–2006	2006–2007	2007–2008	Trejų metų vidurkis nuo 2005–2006 iki 2007–2008	
		(tonos)				(procentinė dalis)
Europos Sąjunga:	n	2 484 235	2 698 016	2 686 041	2 622 764	53,24 %
Austrija		20 119	26 576	24 609	23 768	0,48 %
Belgija/Liuksemburgas		199 058	224 761	218 852	214 224	4,35 %
Bulgarija		12 770	14 968	12 474	13 404	0,27 %
Kipras		282	257	277	272	0,01 %
Čekija		12 762	14 880	16 907	14 850	0,30 %
Danija		15 232	15 493	17 033	15 919	0,32 %
Estija		37 141	14 986	– 1 880	16 749	0,34 %
Suomija		10 954	10 609	11 311	10 958	0,22 %
Prancūzija		388 153	421 822	379 239	396 405	8,05 %
Vokietija		487 696	558 357	548 279	531 444	10,79 %
Graikija		16 451	17 012	17 014	16 826	0,34 %
Vengrija		10 564	10 814	10 496	10 625	0,22 %
Airija		22 172	19 383	17 218	19 591	0,40 %
Italija		126 949	142 128	156 277	141 785	2,88 %
Latvija		2 286	2 540	2 434	2 420	0,05 %
Lietuva		5 396	4 326	4 522	4 748	0,10 %
Malta		34	46	81	54	—
Nyderlandai		581 459	653 451	681 693	638 868	12,97 %
Lenkija		103 382	108 275	113 175	108 277	2,20 %
Portugalija		3 643	4 179	3 926	3 916	0,08 %
Rumunija		11 791	13 337	12 494	12 541	0,25 %
Slovakija		15 282	16 200	13 592	15 025	0,30 %
Slovėnija		1 802	2 353	2 185	2 113	0,04 %
Ispanija		150 239	153 367	172 619	158 742	3,22 %
Švedija		15 761	13 517	14 579	14 619	0,30 %
Jungtinė Karalystė		232 857	234 379	236 635	234 624	4,76 %
JAV		822 314	686 939	648 711	719 321	14,60 %
Malaizija (c)	n	290 623	327 825	341 462	319 970	6,49 %
Rusijos Federacija	n	163 637	176 700	197 720	179 352	3,64 %
Kanada		159 783	135 164	136 967	143 971	2,92 %

Šalis (b)	2005–2006	2006–2007	2007–2008	Trejų metų vidurkis nuo 2005–2006 iki 2007–2008	
	(tonos)			(procentinė dalis)	
Japonija	112 823	145 512	88 403	115 579	2,35 %
Singapūras	88 536	110 130	113 145	103 937	2,11 %
Kinija	77 942	72 532	101 671	84 048	1,71 %
Šveicarija	74 272	81 135	90 411	81 939	1,66 %
Turkija	73 112	84 262	87 921	81 765	1,66 %
Ukraina	63 408	74 344	86 741	74 831	1,52 %
Australija	52 950	55 133	52 202	53 428	1,08 %
Argentina	33 793	38 793	39 531	37 372	0,76 %
Tailandas	26 737	31 246	29 432	29 138	0,59 %
Filipinai	18 549	21 260	21 906	20 572	0,42 %
Meksika (c)	19 229	15 434	25 049	19 904	0,40 %
Korėjos Respublika	17 079	24 454	15 972	19 168	0,39 %
Pietų Afrikos Respublika	15 056	17 605	16 651	16 437	0,33 %
Irano Islamo Respublika	10 666	14 920	22 056	15 881	0,32 %
Kolumbija (c)	16 828	19 306	9 806	15 313	0,31 %
Čilė	13 518	15 287	15 338	14 714	0,30 %
Indija	9 410	10 632	17 475	12 506	0,25 %
Izraelis	11 437	11 908	13 721	12 355	0,25 %
Naujoji Zelandija	11 372	12 388	11 821	11 860	0,24 %
Serbija	10 864	11 640	12 505	11 670	0,24 %
Norvegija	10 694	11 512	12 238	11 481	0,23 %
Egiptas	6 026	10 085	14 036	10 049	0,20 %
Alžyras	9 062	7 475	12 631	9 723	0,20 %
Kroatija	8 846	8 904	8 974	8 908	0,18 %
Sirijos Arabų Respublika	7 334	7 229	8 056	7 540	0,15 %
Tunisas	6 019	7 596	8 167	7 261	0,15 %
Kazachstanas	6 653	7 848	7 154	7 218	0,15 %
Saudų Arabija	6 680	6 259	6 772	6 570	0,13 %
Baltarusija	8 343	3 867	5 961	6 057	0,12 %
Marokas	4 407	4 699	5 071	4 726	0,10 %
Pakistanas	2 123	2 974	2 501	2 533	0,05 %
Kosta Rika	1 965	3 948	1 644	2 519	0,05 %
Urugvajus	2 367	2 206	2 737	2 437	0,05 %
Libanas	2 059	2 905	2 028	2 331	0,05 %

Šalis (b)	2005–2006	2006–2007	2007–2008	Trejų metų vidurkis nuo 2005–2006 iki 2007–2008	
	(tonos)			(procentinė dalis)	
Gvatemala	1 251	2 207	1 995	1 818	0,04 %
Bolivija (c)	1 282	1 624	1 927	1 611	0,03 %
Šri Lanka	1 472	1 648	1 706	1 609	0,03 %
Salvadoras	1 248	1 357	1 422	1 342	0,03 %
Azerbaidžanas	569	2 068	1 376	1 338	0,03 %
Jordanija	1 263	1 203	1 339	1 268	0,03 %
Kenija	1 073	1 254	1 385	1 237	0,03 %
Uzbekistanas	684	1 228	1 605	1 172	0,02 %
Honkongas (Kinija)	2 018	870	613	1 167	0,02 %
Moldovos Respublika	700	1 043	1 298	1 014	0,02 %
Islandija	863	1 045	1 061	990	0,02 %
Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	628	961	1 065	885	0,02 %
Bosnija ir Hercegovina	841	832	947	873	0,02 %
Kuba (c)	2 162	– 170	107	700	0,01 %
Kuveitas	427	684	631	581	0,01 %
Senegalas	248	685	767	567	0,01 %
Libijos Arabų Socialistinė Liaudies Džamahirija	224	814	248	429	0,01 %
Paragvajus	128	214	248	197	—
Albanija	170	217	196	194	—
Jamaika (c)	479	– 67	89	167	—
Omanas	176	118	118	137	—
Zambija	95	60	118	91	—
Zimbabvė	111	86	62	86	—
Sent Lusija (c)	26	20	25	24	—
Samoa	48	15	0	21	—
Sent Vinsentas ir Grenadinai	6	0	0	2	—
Iš viso (d)	4 778 943	5 000 088	5 000 976	4 926 669	100,00 %

Pastabos:

(a) Kakavos pupelių neto importo, prie kurio pridėtas antrinių kakavos produktų, pakeistų pupelių ekvivalentu taikant keitimo koeficientus (kakavos sviestas – 1,33; kakavos rupiniai ir milteliai – 1,18; kakavos pasta ir likeris – 1,25), neto importas, trejų metų (nuo 2005–2006 iki 2007–2008) vidurkis.

(b) Į sąrašą įtrauktos tik tos šalys, kurios, ICCO sekretoriato turėtais duomenimis, pačios importavo kakavą trejų metų laikotarpiu nuo 2005–2006 iki 2007–2008 metų.

(c) Šalis taip pat gali būti laikoma eksportuojančiaja.

(d) Galutinė suma gali skirtis nuo tikslų tarpinių sumų, nes skaičiai suapvalinti.

n 2001 m. Tarptautinio kakavos susitarimo narė 2009 m. lapkričio 9 d.

— nulinis, nedidelis arba mažesnis už taikomą vienetą kiekis.

Šaltinis: Tarptautinė kakavos organizacija, Ketvirtinis kakavos statistikos biuletėnis, XXXV tom., Nr. 3, 2008–2009 kakavos metai.

C PRIEDAS

Kakavą auginančios šalys, eksportuojančios tik arba iš dalies aukštos kokybės ar aromatizuotą kakavą

Kolumbija

Madagaskaras

Kosta Rika

Papua Naujoji Gvinėja

Dominika

Peru

Dominikos Respublika

Sent Lusija

Ekvadoras

San Tomė ir Prinsipė

Grenada

Trinidadas ir Tobagas

Indonezija

Venesuelos Bolivarо Respublika

Jamaika

2011 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis skaitmeninis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), skaitmeninis diskas, leidžiamas vieną kartą per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame skaitmeniniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

